

"SITUACIÓ CRÍTICA" pàg 3
El consistori vol potenciar el català entre els joves, que cada cop el parlen menys

TROBADA A LES CORTS pàg 10
Maragall diu que les eleccions seran un duel entre ell i Collboni

línialescorts ^{17 anys}

16/11/2022 · Núm. 257 · linialescorts.cat

Preocupació pels robatoris que pateix Sant Ramon

L'associació de veïns denuncia que des del maig han augmentat i que aquest novembre n'hi ha hagut cinc pàg 10

Foto: Joanna Chicheinitzky

Una lluita constant

Les Corts programa un altre 25N reivindicatiu pàg 10

GUARDONS pàg 16
Els Premis Comerç reconeixen els millors establiments del 2022

A FONTS pàgs 12 i 13
Com era la metròpoli a finals del segle XIX i inicis del XX?

EIX SANTS LES CORTS pàg 16
Tot a punt per a una nova mostra de comerç de tardor

ALUMINI - VIDRES
OBRES INTEGRALS

homehoming

vidres • miralls
claraboies • alumini

projectes integrals
l'execució d'obra

*Si ho pots somiar,
nosaltres ho podem
fer realitat*

cuinescat

Gremi de reformes
d'interiors, cuines
i banys de Catalunya

Padilla, 243 • 08013 Barcelona
Tel. 93 881 77 06 • admin@home-homing.com
www.home-homing.com
• Magatzem: Ptge. Utset, 3

amicdirectes

Creadors de continguts en català

1a Edició

LLUMS, CÀMERA EN DIRECTE I...

ACCIÓ!

Inscriu-t'hi fins al 2 de desembre de 2022 a:

amicdirectes.cat

Si ets alumne/a de 3r o 4t d'ESO, Batxillerat o CFGM
participa i guanya el teu premi!

Organitza:

amic

associació
a mitjans
d'informació
i comunicació

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

**UNHCR
ACNUR**

La Agencia de la ONU para los Refugiados
comité español

EMERGÈNCIA A UCRAÏNA

**LES PERSONES QUE ESTAN
FUGINT ET NECESSITEN**

DONA ARA A

ayudaucrania.com

Bizum – Codi: 01151

ES86 2100 2262 1802 0040 3932

Parlar català no està de moda

» L'Ajuntament impulsa mesures per millorar la situació del català a través d'un grup d'experts
 » Les últimes xifres mostren com l'ús del català entres els joves barcelonins continua caient

Guillem Francàs
BARCELONA

El debat entre els que diuen que el castellà està discriminat a Barcelona, i al conjunt de Catalunya, i els que diuen que el català està desapareixent a la ciutat continua a l'ordre del dia. La realitat, tal com mostren les dades, és que l'ús del català entre els joves de Barcelona continua caient. Només el 28,4% del jovent el té com a llengua habitual, segons la darrera Enquesta de la Joventut, elaborada amb dades del 2020. El 2015, en canvi, la xifra era del 35,6%.

Analitzant la situació per districtes, a cap dels deu el català es posiciona com a llengua més parlada pels veïns d'entre 15 i 34 anys. Nou Barris és on l'ús de la llengua catalana entre els joves és més residual: només un 5,1% la fan servir de forma habitual. A l'altre extrem hi ha Sarrià-Sant Gervasi, on el 44,9% dels joves parlen el català habitualment. Però tampoc aquí el català s'imposa al castellà, idioma usual del 50,4% del jovent.

L'AJUNTAMENT REACCIONA

Conscient de la mala salut del català a la ciutat, l'Ajuntament està impulsant diverses mesures per posar-hi remei en col·laboració amb la Generalitat.

Els esforços s'estan centrant en el foment de la llengua entre els més joves. Tal com explica la sociòloga de la UAB i coordinadora de les accions que durà a terme el consistori, Marta Rovira, l'objectiu és "crear referents dels formats culturals amb què s'expressen els joves i que siguin en català". Algunes de les propostes són portar *influencers* catalanoparlants als instituts o

El català és la llengua minoritària entre els joves als deu districtes de Barcelo. Foto: ACN/Natàlia Segura

crear uns *Jocs Florals Digitals* amb concursos de mems o de vídeos de TikTok: "Ens hem d'adaptar al mercat".

La iniciativa del govern municipal, però, no només serà enfocada a aquest col·lectiu, sinó que s'està treballant en una proposta que toqui tots els àmbits i edats: esport, oci, ciència, empresa, turisme, etc. Per a fer-ho, l'Ajuntament ha creat un grup d'experts en diferents àmbits socials, a més de comptar amb diverses entitats, per fer un recull de propostes –com les ja mencionades– que es posaran en comú per decidir quines són les millors i "entrin al pacte de la llengua", afirma Rovira.

DIAGNÒSTIC DE LA SITUACIÓ

Més enllà de les mesures que puguin arribar, la realitat és que les dades de l'Enquesta de Joventut

situen el català com la llengua subordinada als districtes de Barcelona. Però, quina és la interpretació dels experts?

"Les dades indiquen que la situació del català és crítica, però no irreversible"

Rovira explica que les dades "s'han de contextualitzar" perquè els números parlen de la llengua més habitual: "No vol dir que les persones només utilitzin el castellà o el català". Continua dient que en el cas dels joves és molt habitual fluctuar d'una llengua a l'altra i que, per exemple, en el cas de la població major de 65 anys, hi ha un 30% que no fa servir el català. Teòricament, la generació de joves

és la que més competències té de català, però que no es reflecteix en l'ús habitual on domina el castellà. És aquesta la preocupació dels catalanoparlants.

En aquest sentit, Rovira afirma que "la situació és crítica, però no irreversible". I és que l'Enquesta de Joventut es va ampliar fins als 35 anys, provocant que hi hagi resultats que barregen perfils de joves molt diferents. Aquesta variació de perfils és la que desemboca en dades desfavorables pel català, ja que una persona migrada a Catalunya que faci dos anys que viu a Barcelona és probable que no tingui el català com a llengua habitual.

Per la seva banda, des de la Plataforma per la Llengua, afirmen que les dades són preocupants, però que no els sorprenen per l'evolució que havien tingut. El secretari de la Plataforma,

Francesc Marco, celebra que l'Ajuntament hagi pres mesures, però demana que siguin efectives: "És important que siguin conscients de la situació, però és clau que les apliquin de pressa". Marco afegeix que la col·laboració entre entitats i l'administració és vital i que ells "sempre" tindran "la mà estesa per treballar". Així i tot, remarca que les mesures que apliqui l'Ajuntament són complementàries a totes les iniciatives que la Plataforma ja fa temps que fa.

Marco conclou dient que el pla lingüístic ha d'actuar "amb màxima incidència" als districtes on les dades són més preocupants, però coincideix amb Rovira que la situació és reversible: "Abans buscàvem competència lingüística i ara que la tenim ens hem adonat que necessitem convertir el català en eina social".

Segueix-nos

a les xarxes socials

@liniaxarxa

facebook

twitter

instagram

La lupa

L'àrea metropolitana no és de Ferraz

per Oriol López, secretari de Coordinació Municipal i Ciutats Grans d'Esquerra Republicana

Foto: Laura Busquets/ACN

Ahores d'ara tothom té clar que un dels objectius estratègics d'Esquerra Republicana de cara a les pròximes eleccions municipals és continuar fent forat a les zones metropolitanas del país, allà on més població es concentra i on tradicionalment l'independentisme ha tingut més dificultats per fer arribar el seu missatge. Una tendència que ha anat variant els darrers anys, en els quals ERC s'ha anat consolidant com a segona força, assolint fins i tot l'alcaldia en grans ciutats, com Sant Vicenç dels Horts, Sabadell, Tarragona, Sant Cugat i Sant Feliu de Llobregat, i també formant part del govern en d'altres, com Badalona, Castelldefels i Montcada i Reixac, per posar alguns exemples. Però ha arribat l'hora de fer un pas més, i aquesta voluntat es pot comprovar en l'elecció dels caps de llista republicans per a les eleccions del pròxim mes de maig. El cas més paradigmàtic és el de Gabriel Rufián, que recentment ha estat presentat com a candidat a l'alcaldia de Santa Coloma i que serà un dels referents més importants en aquesta aposta per continuar creixent en l'àmbit metropolità.

Els darrers 40 anys, els municipis amb més població de les grans àrees metropolitanas del país han estat governats de forma molt majoritària i ininterrompuda pel PSC, que a hores d'ara representa

un model de gestió municipal caduc, basat en el clientelisme i esquitxat, de vegades, per diversos casos de corrupció (cas Mercuri a Sabadell, cas Consell Esportiu a l'Hospitalet, cas Inipro a Tarragona...). En contraposició, des d'Esquerra Republicana proposem el nostre model basat en els valors republicans que ens defineixen des de fa més de 90 anys, amb la transparència, l'honestat i el com-

Per fer realitat un canvi de model cal que el republicanisme continuï creixent a la metròpoli

promís amb el bé comú com a banderes que ens han de permetre transformar els municipis per millorar la vida de la ciutadania.

Això és el que veritablement ens mou: ser al costat de la gent per millorar la qualitat de vida del conjunt de la ciutadania. Amb aquest objectiu treballem des de cadascun dels municipis del país on tenim representació i des de totes les institucions que liderem, començant per la Generalitat de Catalunya. En canvi, la manca de preocupació dels socialistes pel ben-

estar del conjunt de la ciutadania, especialment de les persones que viuen a l'àrea metropolitana, s'evidencia en la pèssima realitat de l'únic servei de Catalunya que gestiona al 100% el govern de l'Estat: Rodalies. ¿De què serveix regalar títols de transport si a l'hora de la veritat les persones que agafen un tren cada matí han de patir les deficiències d'un servei que els provoca l'angoixa de no saber si podran arribar al seu lloc de feina o a recollir els seus fills a l'escola? Ja n'hi ha prou de governar d'esquena a la ciutadania.

Per fer realitat aquest canvi de model cal que el republicanisme continuï creixent a les zones metropolitanas. És imprescindible per poder avançar en els dos grans objectius: d'una banda, ajudar la ciutadania en uns moments de grans dificultats, a causa de la inflació i l'augment dels preus dels serveis, i, d'altra banda, fer créixer el suport a la República catalana, ja que disposar de les eines d'un estat per posar-les al servei de la ciutadania és fonamental per poder millorar, de forma plenament efectiva, la vida de la ciutadania del nostre país. Com bé diu Gabriel Rufián, l'àrea metropolitana no és del PSOE, no és de Ferraz, és de la seva gent. Per això volem comptar amb totes i cadascuna de les persones que viuen a les zones metropolitanas del país per escriure conjuntament el futur. Un futur que volem republicà, pròsper i socialment just.

Aquí es piula

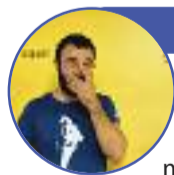

El Twitter en paper

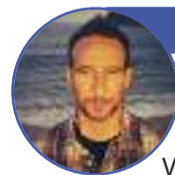
@VicAve

Ara fa un any es comparava la incidència de la covid. Les primeres suspensions de sopars d'empresa, els primers debats sobre les festes de Nadal. Que ningú sàpiga com està la incidència avui és una gran notícia i un èxit de la ciència. Però hem après a valorar el que perdérem?

@albertbotran

[Sobre el primer condemnat pel Tsunami Democràtic] No entra a presó perquè cap de les penes per separat (desordres i atemptat a l'autoritat) és de 2 anys o més. Amb el nou delictes de desordres agreujats, comptant que el jutge hi veuria "violència o intimidació", la pena mínima seria de 3 anys i hi entraria.

@ManelAlias

[15 de novembre a la tarda] L'alcaldia de Kiiv, Vitali Klitxkó, ha hagut d'escurçar la seva visita a Barcelona. Quan estava atenant TV3, *El matí de Catalunya Ràdio*, *La Vanguardia* i *El País*, li han comunicat que la capital d'Ucraïna ha estat atacada i que hi ha víctimes mortals.

@FerranMorenoG

Esteu dins del llinard de consum de risc d'alcohol? La quantitat setmanal mínima [per arribar a aquest llinard] són 17 unitats de beguda en dones i 28 en homes (compta com a 1 unitat una copa de vi o cervesa; com a 2, un cubata). Els experts alerten, però, que cap consum és segur...

Director Editorial: Arnau Nadeu
Subdirector d'edicions: Albert Ribas
Subdirectora de digital: Anna Corbatera
Redacció: Albert Alexandre (diari metropolità), Anna Utiel i Guillem Francàs (Barcelona), Olga García (Vallès), Gerardo Santos (Barcelonès Nord)

Dipòsit Legal: B 33380-2010

i Baix Maresme), Francisco J. Rodríguez (l'Hospitalet i Baix Llobregat), Mar Sifre (Montserrat), Toni Delgado (Esports), Andreu Asensio (suplements i *branded content*) i Júlia Estivill (xarxes)
Dept. de Producció gràfica: Susana Dicenta
Distribució: Andrés Meca i Pablo Favieri

Premi Tassis Torrent de Comunicació 2011

Editor-Administrador: David Centol i Lozano
Director Editorial: Arnau Nadeu
Director General: Marcelo Villanueva
Coordinadora de Producció gràfica: Marga Moreno
Controller: Mauro Favieri
Webs temàtics: Pere Giménez i Quim Miró

grup comunicació 21 www.liniaxarxa.cat

Els semàfors

Joves les Corts

La Plataforma Infantil i Juvenil de les Corts tornarà a participar en una nova edició de la celebració del Dia Internacional per a l'eliminació de la violència vers les dones el pròxim 25 de novembre. Organitzarà tallers amb motiu d'aquesta jornada.

pàgina 10

Ajuntament

L'Ajuntament ha posat en funcionament la nova àrea verda d'estacionament a Pedralbes i Zona Universitària. L'Associació de Veïns de Zona Universitària, però, demana que s'ampliï i els comerços volen una àrea blava per als treballadors.

pàgina 10

AV Pedralbes

L'Associació de Veïns i Veïnes de Pedralbes torna a organitzar un any més el tradicional Mercat de Nadal, que dona la benvinguda a les festes nadalenques al barri. Serà la 12a edició i comptarà amb 60 parades entre artesans i fundacions benèfiques.

pàgina 16

El + llegalit

línialescorts.cat

- 1 La Ludoteca Guitard es transforma en un espai més digital, accessible i inclusiu
- 2 Maragall veu les eleccions com un duel entre ell i Collboni
- 3 Reducció de l'horari dels llums de Nadal per estalviar
- 4 Els jardins més il·lustrats de l'Eixample
- 5 Més de 45.000 assistents al Mercat de Mercats

La clau

Influencers sota sospita

per Susana Pérez

Foto: Pexels

Sembla que si un no arriba a final de mes no és pels augmentos dels preus dels aliments i pels baixos salaris, sinó perquè vol. Un és pobre perquè ho desitja. Així estan les coses si ens endinsem en l'ecosistema informatiu dels més joves, on hi ha dues tendències en alça relacionades amb el mercat laboral. La primera és la creença que qualsevol es pot fer ric comprant quatre criptomonedes. La segona, que cal treballar d'allò que ens fa feliços. En suma, un còctel Molotov que atempta contra la salut financera i emocional de milers d'ànimes vulnerables que pul·lulen per l'entorn virtual buscant solucions fàcils a problemes complexos i ancestrals.

A principis d'octubre, la *influencer* Kim Kardashian, amb més de 330 milions de seguidors a Instagram, acceptava pagar una multa d'1,26 milions de dòlars per haver promocionat productes financers sense advertir-ho. I és que als Estats Units, bressol del capitalisme i, en conseqüència, de la publicitat, es poden anunciar moltes coses lliurement, tan lliurement que de vegades els anuncis estan sota la sospita de ser mentida, però amb la salut i la butxaca no s'hi juga. En aquests sectors, la regulació és més estricta. I si no, que ho preguntin a la Kardashian...

A casa nostra, la setmana passada la Comissió Nacional del

Mercat de Valors (CNMV), que vetlla pel bon funcionament del sistema espanyol, anunciava que hi havia 50 *influencers* sota sospita per no complir la normativa. Les recomanacions demanen informar de manera clara, exacta i objectiva sobre els productes financers, i sense cap mena de conflicte d'interès. De moment, la CNMV només els exigirà que compleixin el reglament, però en un futur podria sancionar-los. Pot semblar poca cosa, però és un primer pas per aturar aquesta mena d'estafes digitals que fan forat entre els més joves.

Per detectar si un es troba davant d'un estafador, els experts amb una sòlida formació financera i allunyats dels focus de YouTube recomanen evitar els cants de sirena que venen duros a quatre pessetes i fugir dels *influencers* que asseguren no donar consells financers, però que després no fan altra cosa que parlar meravelles d'invertir els diners aquí o allà. A més, alerten de l'efecte crida que tenen alguns d'aquests vídeos o canals centrats en una única moneda, ja que acaben convertint-se en una cambra de ressonància on

un només escolta allò que vol escoltar i acaba prenent decisions molt arriscades. Si algú obre un canal per parlar d'una criptomoneda i reuneix una comunitat de 200.000 persones, és molt difícil que sigui crític amb aquella *cripto*. Si la moneda cau, el canal també i, conseqüentment, el negoci i l'*influencer* ho perden tot. És un peix que es mossega la cua.

Menys preocupant en el fet material, però igualment perjudicial en qüestions de l'ànima, són els *influencers* que han popularitzat la dita "treballa d'allò que t'agrada i no treballaràs mai". Avui dia ser feliç no és una aspiració, sinó una obligació, i si no duus un somriure les 24 hores del dia, has fracassat. La majoria dels mortals no poden assolir aquesta màxima de la felicitat a la feina i han de conformar-se a fer alguna cosa que els reporti un salari. Ni més ni menys. A més, fins i tot quan s'assoleix la màxima es cau en una paradoxa: i és que si treballa d'allò que t'agrada, acabes treballant sempre. I si no, que ho diguin als *influencers* que ara la CNMV vol advertir.

Línia Les Corts no comparteix necessàriament les opinions que els signants expressen en aquesta secció ni se'n fa responsable.

Les cartes d'opinió es poden enviar a: opinio@comunicacio21.com

A les xarxes

#DelicteDeSedició

#RepetirElJudici

#ElMundialDelsMorts

@OscarAndreu: Sospito que si derogar la sedició ens acostés un mil·límetre a la sobirania, a l'autodeterminació o a la independència de Catalunya, no es faria ni de conya.

@CatalunyaRadio: El Suprem ordena al TSJC repetir el judici contra la Mesa del Parlament del 2017 per falta d'imparcialitat de dos magistrats.

@OriolMalet: Expliqueu-me les milongues que us doni la gana, però el món del futbol fent un mundial a Qatar ho diu tot i ho és tot del que representa.

per Manuel Sánchez-Villanueva Beuter, arquitecte fundador de *haz arquitectura* i professor de projectes arquitectònics a la UPC

La ciutat sense carrers

El carrer ha mort, afirmava dogmàticament Le Corbusier en la dècada del 1930. Amb aquesta provocadora sentència, l'arquitecte franc-suís proposava una ciutat radiant, la Ville Radieuse, on els edificis s'aixecaven sobre pilars per deixar passar per sota un parc infinit, sense carrers delimitats, i els passadissos dels blocs residencials prenién el paper de "carrers interiors" d'accés als habitatges. Era temps d'entreguerres, en el qual el moviment modern pretenia reinventar la manera d'habitar i construir ciutats, en un intent de reescriure una història que es mostrava tràgica.

El projecte que, malauradament, s'ha començat a construir a l'Àràbia Saudita, The Line, pretén completar, en 50 anys, una ciutat per a 9 milions de persones amb un sol carrer recte de 170 quilòmetres de longitud i una amplada de 200 metres. 170 quilòmetres, perquè se'n facin una idea, és la distància entre Barcelona i Vielha o entre Lleida i Girona en una línia estrictament recta, sense concessions a la geografia, a l'existència de zones poblades o a la natura. Per si no n'hi hagués prou, aquest longitudinal despropòsit tindrà façanes de mirall a l'exterior, majoritàriament desert, que a més de dividir l'habitatge natural de moltes espècies confondrà les aus o altres animals, creient que volen cap a un horitzó llunyà. Una cosa semblant al que li passava a Jim Carrey al final de la pel·lícula *El xou de Truman* quan la proa del seu vaixell travessava la lona del decorat en forma de cel.

Veient les imatges virtuals de la vida interior d'aquesta "ciutat", crida l'atenció l'atmosfera que recrea, semblant a la d'un "mall" comercial a la qual ja comencem a estar acostumats i que, a l'Orient Pròxim, és tan habitual en les últimes ciutats *ex novo* aixecades al no-res: un passadís central amb botigues a banda i banda. Aquest únic espai central, en paraules dels seus creadors, es fa precisament "per evitar que hi hagi carrers". Segons sembla, aquesta vegada l'emergència climàtica i la contaminació a les ciutats han tornat a sentenciar els carrers com a culpables, eliminant-

los sense miraments en la construcció de la ciutat, en nom de l'ecoeficiència i la sostenibilitat.

Una trama de carrers era l'acte fundacional de les ciutats romanes. Tot començava amb una intersecció, la del Cardus Màximus, un carrer sensiblement orientat nord-sud, amb el Decumanus Màximus, en sentit est-oest, encara que també eren freqüents altres orientacions atenent el context on s'implantaven. La intersecció del Card amb el Decumà donava origen a una de les portes de la ciutat. D'una banda, el Fòrum (fora), on es comerciava amb l'exterior i, de l'altra, l'interior de la ciutat, que creixia en forma de malla afegint-hi carrers paral·lels i perpendiculars segons la mida de les *insulae* o parcel·les. El creixement de les ciutats acabava desbordant la pròpia porta, així que el fòrum es va convertir en l'espai públic central de la ciutat; el lloc de trobada i de debat.

Fotografia aportada per l'autor

A Barcino, el Card de la ciutat romana és el carrer Call i Llibreteria i el Decumà és la línia del carrer del Bisbe i el carrer de la Ciutat. Formen un angle d'uns 45° amb els eixos cardinals, molt semblant al de l'Eixample d'Indefons Cerdà, aixecat gairebé dos mil anys després. És curiós observar com el límit de l'Eixample que va projectar Cerdà, girat novament 45° respecte de la trama de l'Eixample, és la reinterpretació fidel del Card i del Decumà romà, en aquest cas l'avinguda Meridiana (nord-sud) i l'avinguda del Paral·lel (est-oest), a la intersecció de les quals hi ha els afores; el port on comerciem amb l'exterior. Diran vostès, doncs, que el Fòrum de les Cultures del 2004 es va fer en un lloc equivocat...

La intersecció, la cruïlla, és el que provoca la trobada; l'espai urbà per excel·lència. Com encertadament va assenyalar el desaparegut arquitecte i catedràtic d'Urbanisme Manuel de Solà-Morales, la veritable cèl·lula de l'Eixample barceloní no és l'illa, sinó la cruïlla de carrers aixamfranats. No debades, el primer assaig que es va fer per comprovar com es veuria aquesta nova arquitectura de l'Eixample va ser reproduir a escala real una cruïlla de carrers a l'interior de les muralles de la ciutat. Concretament, als carrers Doctor Dou i Pintor Fortuny, i que es pot visitar actualment.

Barcelona, comparada amb altres ciutats, és una ciutat petita i compacta. Propicia la vida urbana a través dels seus carrers, que juntament amb els seus parcs i les seves places generen llocs per a la trobada i l'intercanvi. Però també la fan molt còmoda i eficaç. La malla ha estat adoptada per infinitat de ciutats de tot el món, amb diferents mides i ritmes. Facilita la mobilitat i, amb això, optimitza l'energia que utilitzem per desplaçar-nos-hi. La proposta de la ciutat àrab, de 170 quilòmetres de llargada per 200 metres d'amplada, podria resoldre's fàcilment amb una malla de 5,83 quilòmetres de costat. Una cosa així com un quadrat des de la platja de Llevant fins al final del Paral·lel, vorejant la ronda de Dalt. Una superfície de 34 km², que cabria perfectament en els 100 km² que ocupa Barcelona.

No és estrany que els promotors anunciïn trens bala que permetran viatjar en només 20 minuts de punta a punta de la ciutat a més de 500 km/h —això si no hi ha parades intermèdies. Tot molt sostenible. No m'imagino oblidant-me les claus a casa i havent d'agafar el tren bala de nou, cosa que a Barcelona, per exemple, solucionaríem caminant, en bicicleta o agafant el V15. Una ciutat que es dissenya ineficient de sortida no pot pretendre ser més ecoeficient que les altres.

Tampoc no hi voldria viure i necessitar una ambulància, apagar un foc o ser rescatat en cas d'un atemptat o de qualsevol emergència. Res de bo sembla que pugui sortir d'una ciutat fundada a partir d'un únic carrer. Ben mirat, un Card. Un Card molt gran.

Les millors perles

Un jove es dispara accidentalment un tret al penis i acaba detingut per dur una arma sense llicència. Va passar a Novelda (Alacant), on li van haver de reconstruir el membre en una operació de 4 hores. Hi ha dies que és millor no llevar-se.

Es el president de la principal potència mundial, has d'intervenir en una conferència a Cambodja i, quan arriba el teu torn, t'equivoques i parles de Colòmbia. Efectivament, Joe Biden ho ha tornat a fer. Quina sorpresa.

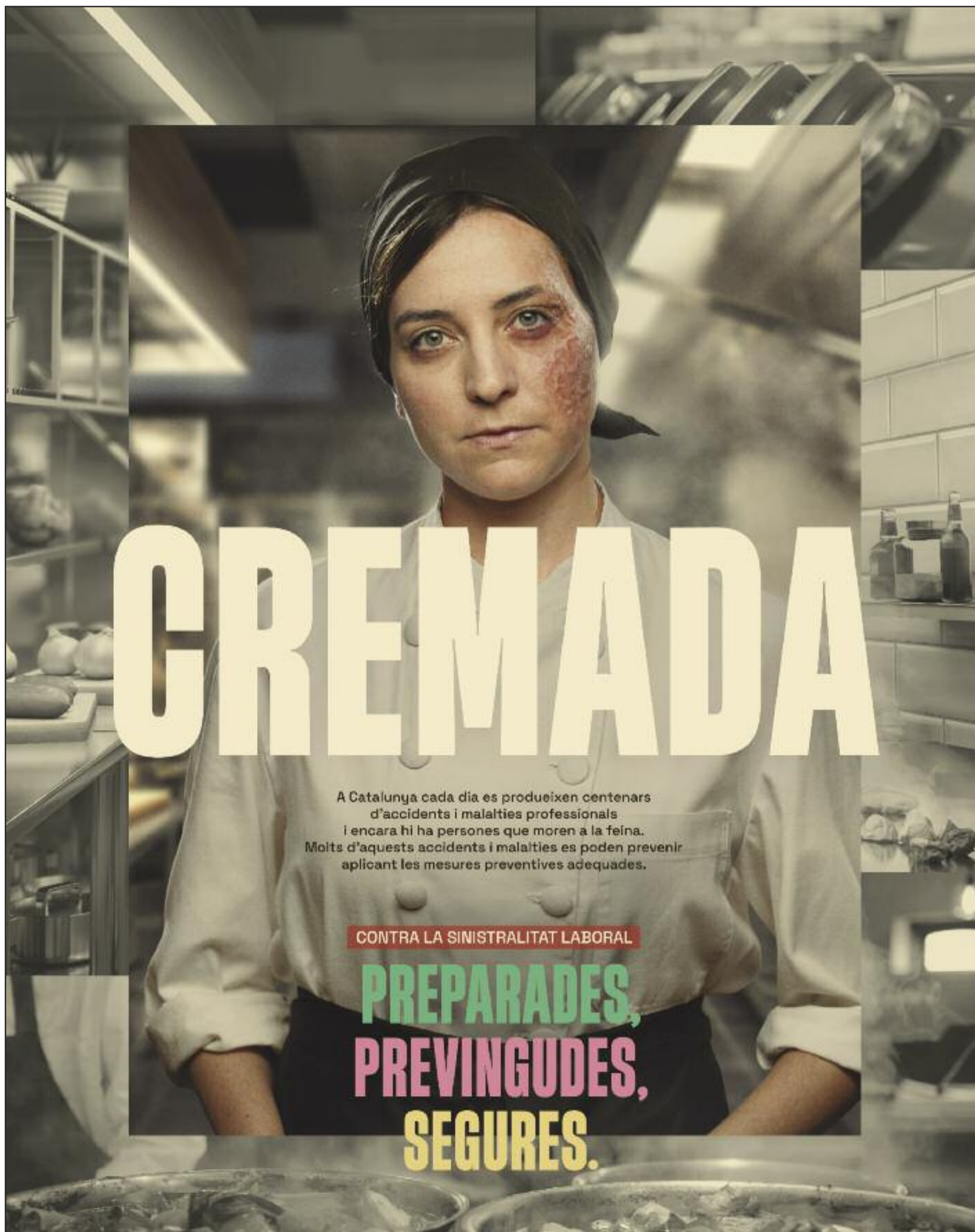
Les converses dels grups familiars a WhatsApp són or. Un usuari n'ha compartit una en què la mare anuncia que comença les classes d'anglès i tots li desitgen sort. En acabar, li pregunten "How was the first day?" i ella respon amb un "Yes".

Les rates es mouen al ritme de la música igual que ho fem els humans. Ho demostra un estudi de la Universitat de Tòquio fet amb deu rates i vint persones. Ja que sembla que hi hem de conivir, està bé que siguin divertides.

Sagrada Família

LA FOTO

CREMADA

A Catalunya cada dia es produeixen centenars d'accidents i malalties professionals i encara hi ha persones que moren a la feina. Molts d'aquests accidents i malalties es poden prevenir aplicant les mesures preventives adequades.

CONTRA LA SINISTRALITAT LABORAL

**PREPARADES,
PREVINGUDES,
SEGURES.**

Tribuna

Les Lucindes de Barcelona

per Xavier Marcé, regidor de Turisme i Indústries Creatives de Barcelona i regidor de Nou Barris

Foto: Clàudia Campos/ACN

La Lucinda va arribar a Barcelona l'any 2017 des de la República Dominicana. Tenia 26 anys i dos fills preciosos que es varen quedar a Santo Domingo amb els avis. Dos anys més tard van arribar i ara viuen plegats en un barri de Barcelona. La Lucinda treballa al món de l'hostaleria. Bé, això és una apreciació genèrica que cal matisar per evitar confusions: neteja habitacions i fa llits, és a dir, una Kelly. Està contenta perquè amb el seu sou, esforçat i migrat, manté els seus fills i cada mes envia un bon grapat d'euros al seu país per ajudar la família. Ella sap que és el pal de paller de moltes persones i, encara que li costi entendre moltes de les coses que passen a Barcelona, s'esforça a participar i a contribuir en la vida comunitària. No està segura que hi hagi gaire més futur per a ella, però malgrat tot ha fet un curset de català, s'ha apuntat amb entusiasme a l'AMPA del col·legi dels nens i ha tret el nas en un centre de formació digital que Barcelona Activa té al barri. Algú li ha dit que val la pena i quelcom li dona voltes al cap. Potser amb una bona formació podria deixar les habitacions i fer alguna feina menys cansada i amb una mica més de perspectiva. La Lucinda farà el curs d'informàtica d'aquí a un mes, us ho puc assegurar, perquè a poc a poc s'ha adonat que el seu futur depèn d'ella mateixa.

La Lucinda sabia que ser dona no és una rèmorra ni un problema. Ho sabia des de petita, però a casa seva li havien ensenyat una altra cosa i els companys de carrer no l'havien ajudat gaire. Amb 17 anys va tenir el primer fill, d'un home qui sap on para. Tampoc és una tragèdia, li varen dir els pares, ni ets la primera ni seràs l'última i, a més, alguna cosa hi has fet. Amb 22 anys es va casar, ara sí amb un xicot del barri que li va jurar amor etern. El matrimoni encara segueix, però l'amor etern es va esvaïr en poc temps entre paraules gruixudes, alguna clatellada i nits solitàries sense explicacions ni consols. Va marxar sola, amb la promesa de tornar o recollir, és igual, i primer van arribar els fills,

després el marit. Ara té un tercer fill nascut a Barcelona i es diu Josep.

El pare volia posar-li Wilmar, però la Lucinda, no sap ben bé per què, es va entossudir a dir-li Josep. En realitat sí que ho sap. Li va posar Josep perquè ja li podia plantar cara al seu marit. Sembla poca cosa barallar-se per un nom, però ben mirat és una petita conquesta inimaginable només 5 anys enrere. La Lucinda ha descobert que té dret a un contracte laboral, que hi ha sindicats que treballen perquè el sou millori cada any i que els seus caps no són ni deus ni monstres que poden despertar-la de nit com un malson. A l'escola hi té un paper i les mestres li expliquen coses dels nens que no havia ni tan sols imaginat. Té amigues sense papers que li demanen consell i un dia va anar a una reunió de l'Ajuntament on va parlar. Qui ho hagués dit! Va parlar sense por. Va dir el que pensa. Va reivindicar.

El marit de la Lucinda no ho acaba d'entendre. He de dir-ho: mai va a recollir els nens. No és mala persona, ja no és com abans, però li costa trobar feina i passa massa tardes al bar de la plaça de sota casa. De vegades arriba a casa una mica tocat i aleshores se li escapa algun crit, però la Lucinda no afluixa. Els nens són el més important, però ella n'està al davant, i el Josep, amb tres anyets, només té edat per ser estimat. La Lucinda l'ha fet fora de casa tres vegades. La primera van ressonar els crits per tot el veïnat. La darrera va tornar amb el cap abaixat.

Jo no sé si la Lucinda ha tingut sort o no. Caldria anar endavant i enrere moltes vegades per comprovar on és la felicitat, però ara no té por de res i qui sap què hauria fet si hagués de fer aquest trànsit repetit. Com va escriure Hanif Kureishi, no s'hi val posar el cervell expert de l'home madur en el cos magnífic del jove aprenent, perquè la quadratura del cercle és tan impossible com irreal. Per això, aquí i sense malabarismes temporals o espacials, les meravelloses Lucindes de Barcelona ens recorden, dia sí dia també, que val la pena dedicar el temps que calgui a canviar el futur.

“

Aquí i sense malabarismes temporals o espacials, les meravelloses Lucindes de Barcelona ens recorden, dia sí dia també, que val la pena dedicar el temps que calgui a canviar el futur

”

Flaixos

@martacava: Penso en la quantitat de criatures a l'espera de ser adoptades que hi ha al món mentre es normalitza comprar criatures com si fossin mercaderia.

@andreuginola: Em sembla molt bé que aneu amb la selecció espanyola al Mundial, però no cal que utilitzeu Luis Enrique per excusar-vos.

@lluigrifell: En Marc Giró té raó quan diu que per diferenciar algú si és ric o pobre has de fixar-te en la velocitat que parla. Ràpid = pobre. Lent = ric.

Espai Línia supera totes les expectatives

Andreu Asensio
BARCELONA

Espai Línia, el primer centre de comunicació de proximitat, arriba als cinc mesos de vida i ja s'ha consolidat com un lloc de referència en el món local.

En aquest temps, Espai Línia, conegut també com la Casa dels Barris i ubicat al número 52 del carrer Girona de Barcelona, ha aconseguit esdeveniments com les presentacions del llibre *El fantasma de Lerroux*, de Josep Asensio, i del número de novembre de la revista *Serra d'Or*, així com un debat sobre les *fake news* amb la participació de membres del Col·legi de Periodistes, de la UPF i del Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

Nombroses entitats també han fet trobades o actes a la sala de conferències, com l'Associació In Via –de protecció a la infància–, la FEDAIA o l'Associació Asperger Catalunya, entre moltes altres. Espai Línia és un centre multidisciplinari i ofereix gratuïtament les seves instal·lacions a les entitats de Barcelona i de l'àrea metropolitana. De

moment, 400 d'elles ja s'han mostrat interessades a fer ús de la sala de conferències, plenament equipada a nivell audiovisual i amb un escenari homologat per a tota mena de retransmissions.

De fet, l'escenari ha acollit entrevistes a personatges molt coneguts, com Quim Masferrer, i a polítics com Ernest Maragall o Dolors Sabater, que han parlat per als periòdics *Línia*, que segueixen i difonen l'actualitat de tot el que passa a Barcelona i a l'àrea metropolitana i que també tenen la seva redacció a la Casa dels Barris.

Espai Línia acollirà un cicle de conferències organitzat pel diari *Línia* per on passaran una quinzena d'alcaldes i alcaldesses metropolitanas, així com un debat obert amb el regidor de Turisme i Indústries Creatives de Barcelona, Xavier Marcé. Pròximament, també passarà per l'escenari d'Espai Línia el primer tinent d'alcaldia de Barcelona, Jaume Collboni.

UNA ÀGORA LOCAL

El primer centre de comunicació de proximitat és una àgora local de 368 metres quadrats on es fomenta el debat metropolità i des

Foto: Espai Línia

del qual es reivindiquen valors estretament lligats amb la proximitat, com la defensa del petit comerç, els mercats municipals, el consum sostenible i el turisme de quilòmetre zero, entre altres.

Espai Línia compta amb el suport de la Generalitat de Catalunya i de Barcelona Activa en l'objectiu d'impulsar l'economia dels barris a través de diverses iniciatives, com ara la celebració de conferències o exposicions gràfiques. També s'han signat acords de col·laboració amb

eixos comercials com Creu Coberta o Cor Eixample, així com amb entitats com Amics de la Rambla, perquè la defensa del model de ciutat que representa el petit comerç és un eix vertebrador del centre. La Casa dels Barris també acollirà el Laboratori d'Idees Metropolitanas, un *think tank* de pensament i de reflexió sobre els reptes de la conurbació metropolitana.

A les diverses sales d'exposició, actualment es pot visitar la mostra *La Barcelona Desconegada*, que

promou el turisme de proximitat; *Dones tèxtils*, un homenatge a les dones obreres que antigament treballaven a la fàbrica on avui hi ha Espai Línia; i el mural dels Hotels Monument, que fa un recorregut per autèntiques joies arquitectòniques de la mà del Gremi d'Hotels. La Casa dels Barris també compta amb un espai per a videoart, on ara es pot visualitzar l'obra *SonsColorsRostres*, de Joana Chichelnitzky, dedicada al battec dels mercats municipals.

amic ficcions

L'AVENTURA DE CREAR HISTÒRIES

15a EDICIÓ

FEM DE L'ESCRITURA UN JOC...

Si ets alumne de 3r o 4t d'ESO, Batx. o CFGM.
Inscriu-te fins al 31 de gener de 2023 a:

www.amicficcions.cat

Participa i guanya!

PlayStations

iPhones

iPads
Llibre electrònic

Auriculars
sense fils

Organitza:

associació
amigues
i informació
i comunicació

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Amb la col·laboració de:

CONSELLERIA
DE CULTURA
I TURISME

FONS EUROPEUS
UNIVERSITAT DE CULTURA

GENERALITAT
VALENCIANA

EDITORIAL BARCINO

FUNDACIÓ CARULLA

La Ludoteca Guitard ha implantat una nova proposta digital que garanteix l'accessibilitat i els jocs per a tots els infants. Nexa Fundació ha trobat una solució inclusiva d'oci on poden participar els infants que tenen discapacitat.

Preocupació veïnal per l'onada de robatoris a Sant Ramon

» L'associació de veïns denuncia cinc robatoris només al novembre
» Tot i el reforç policial al barri, avisen que la situació no ha millorat

SEGURETAT ▶ Els veïns i veïnes i comerciants del barri de Sant Ramon continuen denunciant l'onada de robatoris amb força que estan patint des de fa uns mesos. I és que el darrer robatori a una llar d'infants del carrer del Cardenal Reig la matinada de dimarts 8 al dimecres 9 de novembre, i que la va deixar des-trossada, ha estat el darrer episodi d'una sèrie de robatoris que preocupen el veïnat.

Els veïns denuncien que estan vivint amb aquesta situació des del maig. L'Associació de Veïns de Sant Ramon s'ha reunit en diverses ocasions amb els cossos de seguretat de la ciutat per posar-hi remei, però l'augment de les forces policials no ha mitigat el problema: "Només en els 15 dies de novembre ja hem contat cinc robatoris", explica el president de l'Associació de Veïns de Sant Ramon, Andrés Quilez.

L'últim robatori ha tingut lloc al carrer del Cardenal Reig. Foto: Arxiu

Afegeix que durant tot l'any han comptabilitzat 25 robatoris amb força. "La situació no ha millorat", diu Quilez, perquè els robatoris es produeixen a la nit i "els reforços policials sembla que són durant el dia". És per això que demanen que es reforci la vigilància nocturna i que, a

més, es faci "patrullatge a peu" perquè amb cotxe "els lladres els veuen i s'esperen a cometre el delictes quan marxen".

Amb tot, l'associació veïnal ha convocat una assemblea el pròxim dia 23 per decidir amb els veïns algunes propostes que traslladaran als cossos policials.

L'àrea verda de Pedralbes entra en funcionament

MOBILITAT ▶ La nova àrea verda de Pedralbes i Zona Universitària, l'anomenada zona 24, va entrar en funcionament el passat 7 de novembre.

L'àrea està destinada a prioritzar l'aparcament per als veïns del barri de Pedralbes amb 944 places d'estacionament regulat entre els límits del carrer de Manuel Ballbé, Torrent de les Roses, el camí de Finestrelles, el carrer de la Font del Lleó, el camí de la Mare de Déu de Llorda, el carrer de Castellet, l'avinguda de Pedralbes i la Diagonal.

Però l'Associació de Veïns de la Zona Universitària demana que s'ampliï la zona verda fins al carrer del Capità Arenas perquè "és una zona freqüentada pel veïnat per anar a comprar", segons afirma el president de l'associació, Josep Maria Guillumet.

Per la seva banda, els comerciants demanen que es tinguin en compte els treballadors i que s'instauri una part de zona blava perquè puguin aparcar, fet que consideren que no s'ha valorat a l'hora de decidir com seria la zona 24.

Una vintena d'activitats per celebrar el 25N al Districte

Tallers a les Corts el 2N de 2021. Foto: Twitter (@CortsenesDiss)

FEMINISME ▶ El 25 de novembre de cada any se celebra el Dia Internacional per l'eliminació de la violència masclista per tal de denunciar la violència contra les dones arreu del món. Al districte de les Corts cada any se celebra aquesta jornada amb una vintena d'activitats, i enguany, no serà diferent.

L'acte central es farà el divendres 25, a les 19 h a la plaça de Comas, i serà la presentació de la Guia del bon tracte. Consistirà en un acte de denúncia per visibilitzar les dones assas-

sinades per violència masclista el darrer any i també es farà la mostra dels tapissos del taller de cocreació tèxtil fets per dones de les Corts a la Biblioteca Montserrat Abelló.

Altres actes destacats seran els que es faran com a prèvia el dia 24. Els Equipaments Juvenils de les Corts organitzen la jornada *Deconstruïm violències* al Casal de Joves, on es faran diferents tallers, com ara d'autodefensa no mixtos, de *Tote Bags* i de teatre per denunciar la pressió estètica que pateixen les dones.

Ernest Maragall. Foto: ACN

Maragall veu les eleccions com un duel amb Collboni

POLÍTICA ▶ El candidat d'ERC a l'alcaldia de Barcelona, Ernest Maragall, va tornar a remarcar durant la Jornada Municipalista d'ERC celebrada fa uns dies al Centre Cívic Pere Quart de les Corts que les pròximes eleccions municipals seran un duel entre els republicans i el PSC: "Serà una cursa apassionant entre el continuisme de Collboni i el projecte d'ambició i transformació de la ciutat d'ERC".

El líder republicà va descartar els comuns per a la cursa electoral: "Es veu i es constata cada dia que no són capaços de concretar i convertir en il·lusió cap projecte".

Maragall no va voler parlar del programa, però sí que va posar èmfasi en el fet que la "ciutat funcioni, ja que avui dia no ho fa". Per aconseguir-ho, va posar sobre la taula tres qüestions: seguretat, mobilitat i neteja.

Atenció psicològica via telemàtica

Psicoterapeuta Col·laboratiu i Dialògic

Psicòleg

Depressió, Ansietat, Estrès
Dificultats de relació

Visites concertades dimarts i divendres

www.javiercentol.com

625 522 561

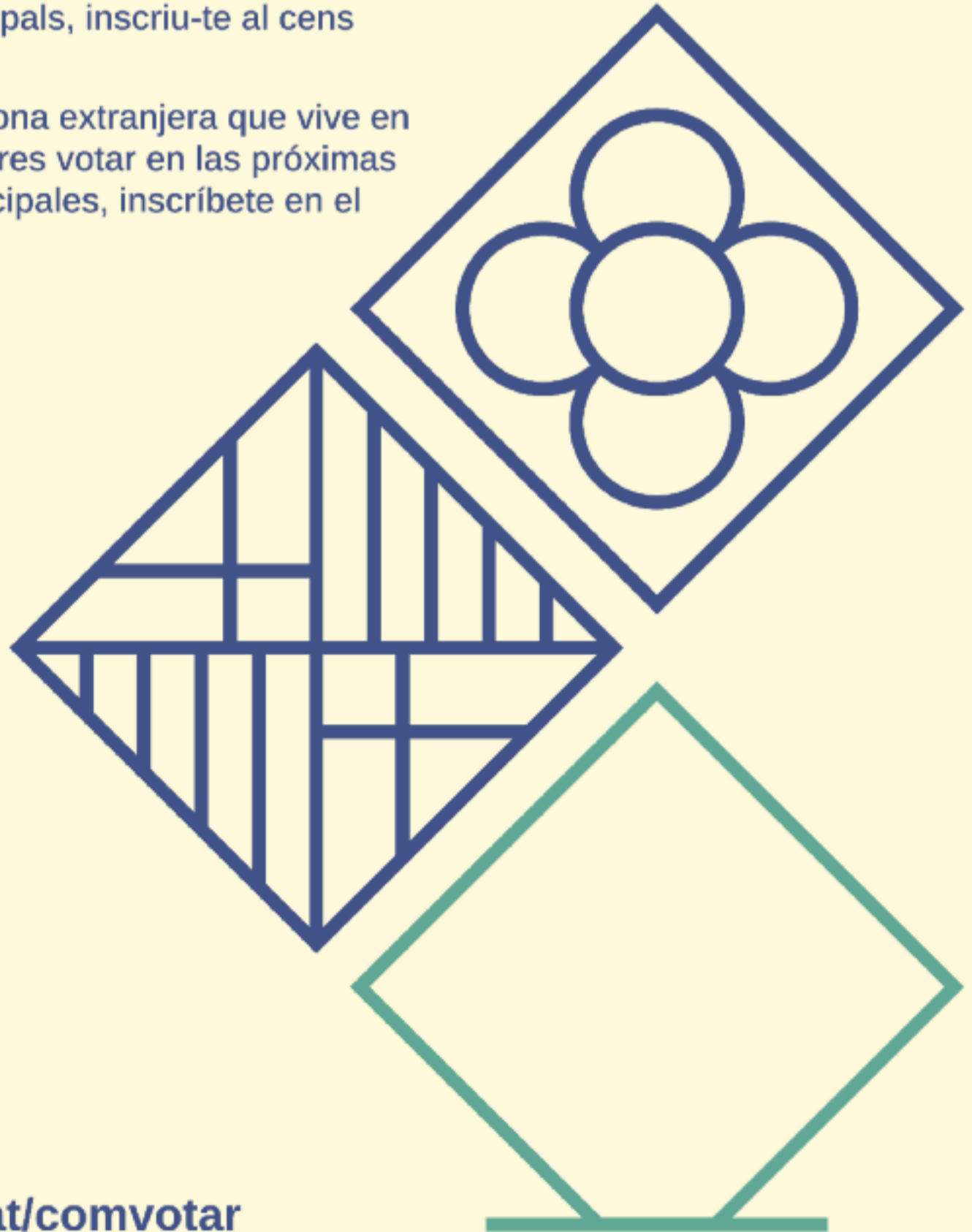
Numància, 52-54 Entresòl 4t

Si vius a Barcelona, decideixes a Barcelona

Si ets una persona estrangera que viu a Barcelona i vols votar en les pròximes eleccions municipals, inscriu-te al cens electoral.

Si eres una persona extranjera que vive en Barcelona y quieres votar en las próximas elecciones municipales, inscríbete en el censo electoral.

barcelona.cat/comvotar

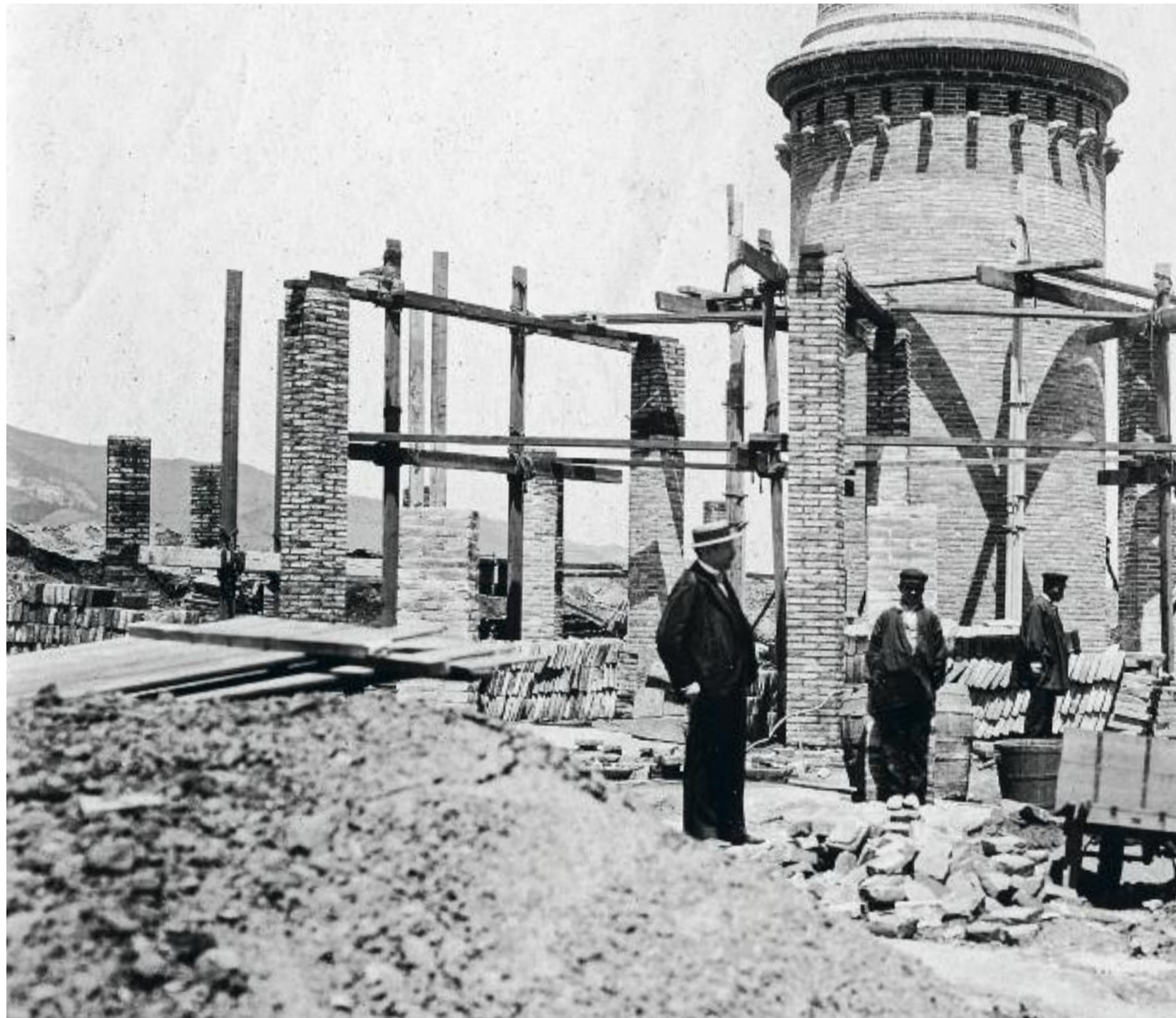
Obres de construcció de la Bòbila de la Societat de Rajolers de Barcelona a Collblanc el 1899. Foto: Arxiu Fotogràfic de Barcelona

Passen setze minuts de les cinc de la matinada del 4 de maig del 1897. Tomás Ascheri, Antonio Nogués, José Molas, Luis Mas i Juan Alsina, després de gairebé un any de judici, esperen que els botxins disparin. Mas mira l'escamot d'afusellament i els diu amb sorna: "Apropeu-vos més, home!". Seixanta segons després, els cinc homes són executats al fossar del Castell de Montjuïc. Tot i que mai s'ha pogut demostrar la seva culpabilitat, se'ls acusa d'haver perpetrat un dels atemptats més mortífers que recorda Barcelona. El 7 de juny de l'any anterior, mentre una comitiva religiosa avança pel carrer Canvis Nous en direcció a l'Església de Santa Maria del Mar, una bomba esclata a un quart de deu de la nit. L'acte terrorista deixa 12 morts i uns setanta ferits. L'atemptat del Corpus es produeix en un carrer estret, sota la mirada de centenars de persones, la majoria d'elles jornalers i obrers. Ràpidament, s'assenyala l'anarquisme com a responsable de l'atemptat i comença la cacera de bruixes. Es detenen més de 600 persones, que s'encarceren i es torturen. L'opinió pública, en un inici favorable a l'escarni, de mica en mica va virant. Com explica l'historiador i polític difunt Antoni Dalmau al seu llibre *El Procés de Montjuïc. Barcelona al final del segle XIX*, ni la petició d'indult formulada pel bisbe de Barcelona ni les moltes queixes als diaris de figures com el republicà Pi i Maragall seran suficients per evitar l'execució dels cinc homes. Són el cap de turc d'un procés judicial que arriba a acumular 195 penes de presó, cadena perpètua, deportació o treballs forçats a ultramar.

L'afusellament es produeix en un moment icònic de Barcelona i dels territoris que avui ocupa la metròpoli. Mentre pobles com Badalona estan a punt de convertir-se en ciutats per gràcia reial, Barcelona s'emmiralla en París o Londres. De fet, l'endemà de l'atemptat *La Vanguardia* fa referència a aquesta idea: "S'ha trasllat en un funeral abatiment el bon nom d'una ciutat que amb esforç aconseguia col·locar-se al nivell de les més cultes".

'A BAIX LES MURALLES'

Al tombant de segle, Barcelona culmina el seu procés d'expansió iniciat a mitjan segle XIX. "Fins aleshores, la ciutat se circumscriu al que avui és el districte de Ciutat Vella i està rodejada per l'antiga muralla", afirma l'historiador i periodista Rafa Burgos. El cert és que les condicions de vida intramurs són impossibles. El 1854, per exemple, el còlera ha matat 6.500 persones. "La densitat de Barcelona és altíssima", recalca el també periodista i historiador Albert Torras. És per aquest motiu que la demanda de la ciutadania d'enderrocar les muralles ja es fa sentir els anys 40 i s'acaba concretant el 1854 amb el projecte del doctor Pere Felip Monlau batejat com *A baix les muralles*.

Quan la metròpoli no era la metròpoli

Entre finals del segle XIX i principis del XX, Barcelona i la seva rodalia viuen un procés de canvi mai vist. Es comencen a posar les primeres pedres del que serà la metròpoli que coneixem avui dia. Però com era la capital catalana al tombant de segle? I el Baix Llobregat? Quan va convertir-se en ciutat Badalona?

La iniciativa arriba amb les reticències de l'Estat. "Segons el ministeri de la guerra, a la zona d'extramurs no es pot construir a una distància que correspongui al tret d'una bala de canó, és a dir, uns 1.000 o 1.200 metres", explica Burgos. Els successius conflictes que ha viscut Catalunya amb l'Estat des del 1714 han fet que les terres que rodegen les muralles siguin militars, i haurà de ser la pressió popular i municipal la que permeti el canvi. "El dia a dia costa de

respirar, i ja a mitjans de segle l'Ajuntament prohibeix posar cap fàbrica amb màquina de vapor dins de les muralles", relata Burgos.

Aquesta època coincideix amb l'inici de la construcció de l'Eixample d'Ildefons Cerdà, un enginyer militar i, per tant, ben vist des de Madrid, que té per objectiu urbanitzar tot el que són els terrenys agrícoles que hi ha entre Ciutat Vella i els municipis del pla de Barcelona. La seva visió entronca amb les aspiracions de la burgesia del

moment, que, en paraules de Torras, "els anys 60 vol que la ciutat estigui a l'altura de París i acumula dues dècades demanant ser seu de l'exposició universal que acabarà celebrant-se el 1888". Amb tot, els propietaris dels terrenys no veuen amb bons ulls el pla de grans avingudes –també per facilitar el desplegament militar– perquè no els permet construir tants edificis com voldrien i, per això, l'Eixample s'allunya de la visió inicial de Cerdà. Alhora, tots aquests ter-

renys ja fa temps que es fan servir per situar-hi indústries. En són exemples el Poblenou i Sants.

Així mateix, el somni europeista de la burgesia encara es fa més realitat el 20 d'abril del 1897, quan la reina regent Maria Cristina autoritza la capital catalana a annexionar-se els pobles de les Corts de Sarrià, Sant Gervasi Cassoles, Sant Andreu de Palomar, Sant Martí de Provençals, Sants i Gràcia. És la culminació d'un procés que ha començat el 1869 i que

Adeu al mar

● Temps era temps, l'Hospitalet de Llobregat tenia platja. Va ser l'any 1920 quan el municipi va perdre la seva costa i no la recuperaria mai més. La va vendre a Barcelona.

L'actual Zona Franca era aleshores la Marina de l'Hospitalet i representava un territori de més de 900 hectàrees, és a dir, la meitat del seu terme municipal. "Era un terreny on hi havia un conglomerat de pescadors i algunes masies disperses on els pagesos vivien força bé", explica l'historiador i autor del llibre *Quan l'Hospitalet va perdre la platja*, Jesús Vila. "La ciuta-

Europa. El 1920 feia dos anys que havia acabat la Primera Guerra Mundial. Espanya, que es va mantenir neutral, va aprofitar la contesa per millorar la seva situació econòmica, i els industrials catalans van fer l'agost amb aquella guerra. De fet, aquests darrers havien acumulat un poder notable comerciant amb els països enfrontats i van pressionar l'Ajuntament de Barcelona i el govern de l'Estat per dur a terme l'annexió de terrenys. "Es volia ampliar el port per rivalitzar amb Marsella, i a sota de Montjuïc era el millor lloc per fer-ho perquè el mar

L'Hospitalet va vendre la meitat del seu territori a Barcelona l'any 1920. Si no ho hagués fet, avui dia el municipi tindria la seva pròpia platja

dania del centre anava en carro o a peu fins a la platja a banyar-se, perquè aleshores es mirava més cap al mar que no pas cap al riu", afegeix.

Per què l'Hospitalet va decidir vendre la meitat del seu territori? El cert és que l'operació urbanística es va fer a un preu molt baix i beneficiós per a la capital catalana. "A l'Ajuntament de Barcelona li suposava uns guanys impressionants, perquè volia construir una zona logística i industrial on les mercaderies no paguessin impostos perquè es quedaven en una zona franca", detalla l'historiador.

Més enllà d'això, per entendre la venda cal mirar el context internacional que es vivia en aquells temps a

entra a la terra i s'hi podien arrecerar els vaixells", explica Vila.

Per la seva banda, a l'Hospitalet no va ser fins al 1923 –en plena dictadura de Primo de Rivera– que l'operació urbanística va generar malestar entre la població. Fins aleshores, les expropiacions forçoses de terres no havien aixecat polseguera. "Els pagesos no tenien poder polític i els comerciants i petits burgesos del poble no van tenir cap problema a vendre la Marina", relata Vila. Resulta curiós que, dos anys després, el 1925, el rei Alfons XIII atorgués a l'Hospitalet la categoria de ciutat. Així doncs, el municipi va perdre el mar per fer-se ciutat.

no ha estat exempt de reticències per part dels municipis que passen a formar part de Barcelona. "Fins aquell moment són pobles que s'autoabasteixen i que tenen la seva petita indústria que els permet subsistir", afirma Torras. "A la zona hi ha pagesos que baixen a Barcelona per vendre-hi els seus productes", diu Burgos.

L'objectiu de l'annexió, entre altres, és recaptatori, ja que aleshores el Regne d'Espanya està en guerra amb els Estats Units pel control de les colònies de Cuba i de Filipines, i una capital catalana amb més població suposa una millora de la fiscalitat. Així mateix, des de Madrid preocupa que el projecte pugui fer ombra a la capital espanyola.

En poc més de 50 anys, Barcelona s'ha convertit en una ciutat que passa de tenir 235.000 habitants a tenir-ne 544.000 a finals de segle, i que es prepara per arribar al milió el 1930.

EL REBOST DE BARCELONA

Mentre Barcelona anhela ser una ciutat europea, l'Hospitalet és un poble de 5.000 habitants que no rebrà l'estatus de ciutat fins al 1925. Amb tot, segons explica l'historiador Manuel Domínguez, "al tombant de segle les coses es-

tan canviant". Fins aquell moment, el poble ha estat un enclavament agrícola tal com ho és tot el Baix Llobregat. "Al delta, la zona més fèrtil d'Espanya, la producció d'arròs i de blat de moro, i després d'hortalisses, és molt important", detalla Domínguez. Anteriorment, la vinya havia estat un correu notable a la zona, però a causa de la fil·loxera del 1880 i del 1890 acaba desapareixent.

Per a l'historiador Jesús Vila, les zones de Viladecans, Gavà, Sant Boi, el Prat i Castelldefels són, aleshores, les més rellevants des d'un punt de vista agrícola. "S'arriben a fer tres collites l'any perquè són terres molt productives i es beneficien de tenir Barcelona a prop per vendre-hi el que es recull", diu. "Alimenten la mà d'obra de la gran ciutat", afegeix.

Malgrat això, ja en aquells anys es pot començar a intuir el que serà el futur industrial de la zona. El fet que el territori estigui regat pel Llobregat, un riu eminentment industrial, permet els primers esbossos d'una indústria incipient. "Hi haurà fàbriques tèxtils a Santa Eulàlia i de construcció al que avui és el barri de Sant Josep", assenyala Domínguez. Amb tot, no serà fins al 1915 que es viurà un boom demogràfic i industrial.

"Al delta del Llobregat s'hi feien tres collites l'any perquè eren terres molt productives i es beneficiaven de tenir Barcelona a prop per vendre-hi el que es recollia"

"A fora dels murs de Barcelona no es podia construir a una distància que correspongués al tret d'una bala de canó, és a dir, uns 1.000 o 1.200 metres"

EL PRIMER FERROCARRIL

Al tombant de segle, Badalona i el Baix Maresme són dos territoris avançats a la seva època. Diu la llegenda que Miquel Biada, un matoroní que ha fet fortuna a Amèrica, quan presència la inauguració del primer ferrocarril espanyol a Cuba, l'any 1837, exclama: "Quan torni al meu país uniré Barcelona amb el meu poble amb ferrocarril". Després de molts pelegrinatges, l'india compleix el seu somni el 1848. Aquell ferrocarril, el primer de tota la Península, canviarà la història del territori.

Segons la historiadora Montserrat Carreras, abans de l'arribada del tren Badalona és un poble agrícola. "Hi ha petits tallers tèxtils, però a partir de mitjans de segle es produeix un procés d'industrialització molt fort", assenyala. A la ciutat s'hi instal·len fàbriques de cristall, de galetes, de cordes per a la Marina o fàbriques tèxtils. "Aquestes indústries se situen a banda i banda del ferrocarril i, en molts casos, les mateixes fàbriques tenen petites vies de tren que enllacen amb la línia general", afirma Carreras.

El tren ràpidament atrau la població de fora fins a la regió. Així, Badalona passa de tenir 5.700 habitants el 1848 a tenir-

ne més de 19.000 el 1905. "En aquell temps, la gent canvia molt de residència perquè viu de lloguer i, en gran part, a Badalona venen de la Catalunya rural. Però més tard, cap al 1920, també arribarà molta població de la resta de l'Estat", afirma la historiadora.

La industrialització també es veu afavorida per un altre fet. La zona fabril per excel·lència del nord barceloní, Sant Martí de Provençals, està sobresaturada, i a Badalona els terrenys són més barats. Tot i que les seues seguiran a Barcelona, la burgesia de la capital catalana i alguns inversos estrangers instal·len les seves fàbriques al poble que el 1897 aconseguirà la categoria de ciutat. Al mateix temps, aquest procés d'industrialització va aparellat amb una pèrdua gradual de la pesca al municipi i, en sintonia amb el que passa a tota la metròpoli, amb el naixement d'un moviment obrer que aquell any s'intenta reprimir amb el Procés de Montjuïc. La metròpoli comença a ser la metròpoli.

Un reportatge d'**Albert Alexandre**

la Barcelona desconeguda

Turisme km0

Els jardins més il·lustrats de l'Eixample

EIXAMPLE/ Els jardins Ferran Soldevila, integrats a l'edifici històric de la UB, són un autèntic oasi de pau i de natura en ple centre de Barcelona. Però, a més, aquest és un dels espais més interessants de la ciutat des d'un punt de vista botànic, perquè el seu origen era il·lustrar els primers estudiants de la universitat.

El que anomenem popularment l'edifici històric és un recinte dissenyat per l'arquitecte Elies Rogent que va veure la llum entre 1863 i 1882. El projecte anava molt més enllà de construir una simple seu. Després de la clausura de la Universitat de Cervera, els antics Estudis Generals, fundats el 1450, tornaven a Barcelona. Rogent es va atrevir a ubicar-los en una construcció neoromànica a la nova Barcelona que estava creixent més enllà de les muralles.

Més enllà de ser un oasi de pau i de natura a l'Eixample, destaquen per la seva riquesa botànica i el valor històric

En aquell edifici imponent, que tant va impressionar els barcelonins de l'època, Rogent va decidir col·locar uns jardins als claustres laterals. El seu objectiu era didàctic, i per això s'hi van plantar espècies d'arreu del món. Aquesta finalitat es va mantenir fins al 1995, quan es van obrir al

Foto: Ajuntament

públic en general i es van dedicar a l'hortorador Ferran Soldevila. Des de llavors s'han convertit en un reducte de pau compartit per estudiants, visitants i una petita colònia de gats.

Però si els jardins Ferran Soldevila destaquen per alguna cosa, és per la seva riquesa botànica. Hi ha espècies exòtiques com el bellaombra, l'únic arbre que creix a la Pampa argentina; la iuca, el ginkgo, el

cedre de l'Himàlaia, l'àloe o els roures turcs i australià. També hi ha espècies mediterrànies, com l'alzina, el pi pinyer, el xiprer, el garrofer i la figuera. Alguns exemplars de tots aquests arbres són els més antics que es conserven a la ciutat.

Als jardins s'hi pot accedir des de diversos punts. A banda i banda de l'entrada principal de la universitat hi ha els patis de Ciències (a la dreta) i de Lletres (a l'es-

querra) connectats per un passadís. Al llarg d'aquests claustres s'estén el jardí. Al pati de Lletres es poden veure tarongers amargs, xiprers i un ficus de Bengala. Al de Ciències s'hi troben magnòlies, xiprers i un altre ficus. I en la confluència dels dos camins, un espai central emmarcat per bancs de pedra, heura i arbres gegantins on hi ha un brollador i un estany romàntic habitat per peixos i granotes.

L'Institut Europeu del Disseny: escola de moda amb passat industrial

GRÀCIA/ L'Institut Europeu del Disseny és un molt bon model de reciclatge professional i arquitectònic. Una vella fàbrica tèxtil, la Macson, construïda l'any 1942, coneguda com el Duomo de la Vila de Gràcia i que va viure els millors moments de la indústria a Catalunya, reconvertida, o reciclada, en una escola de moda i disseny de projecció mundial al segle XXI.

Per aconseguir-ho, l'edifici original de la fàbrica es va transformar el 2011 en un espai de 5.000 metres quadrats on es van instal·lar l'IED Design, l'IED Moda i l'IED Visual Communication, tres departaments dedicats a la formació de futurs professionals tot seguint el sistema acadèmic anglès avalat per la Universitat de Westminster.

Rere el projecte educatiu de l'IED hi ha un italià, Francesco Morelli, que l'any 1966 va crear a Milà una escola internacional capaç de formar dissenyadors competitius a escala mundial. Avui dia compta amb dotze seus, a Itàlia, Espanya i Brasil. La de Barcelona acull cada any entorn de 700 estudiants estrangers de disseny, moda, arts visuals i comunicació.

Foto: Aj.

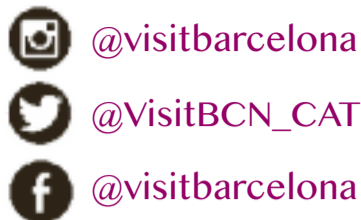
Un Parc de Recerca Biomèdica de cara al mar

CIUTAT VELLA/ Situat a primera línia de mar, el Parc de Recerca Biomèdica no només és un referent europeu en investigació, sinó també un edifici emblemàtic.

Manel Brullet i Albert de Pineda van dissenyar el 2006 aquest edifici que sembla suspès en l'aire gràcies a un giny arquitectònic. La façana exterior, revestida de fusta, no arriba a tocar a terra, cosa que transmet a l'edifici aquesta lleugeresa. També destaca la forma el·líptica, oberta pel mig en forma de lletra U i que permet que els departaments estiguin encarats cap al mar.

Foto: Aj.

la Barcelona desconeguda

De fàbrica de llana a museu de pintura contemporània

Foto: Arxiu

SANT MARTÍ/ Un museu de pintura destaca enmig del districte tecnològic 22@, al carrer Roc Boronat. Es tracta del Museu Can Framis, de la Fundació Vila Casas, que exhibeix obres d'art en un edifici que un dia va ser una fàbrica de llana, durant l'època daurada de la indústria al Poblenou. Ara és un model de rehabilitació i de foment de la creativitat en un barri que ha canviat la indústria tradicional per la tecnologia.

La història de Can Framis comença durant la primera meitat del segle XIX. L'any 1840, Joan Framis apareix en uns documents com a propietari d'un establiment industrial a tocar de les aigües de la séquia de la Llacuna. Els mapes que es conserven d'aquella època mostren naus industrials i també casetes per a treballadors. El complex de Can Framis es

va convertir en poc temps en un dels més importants del sector dels acabats tèxtils de la vila de Sant Martí.

Després de la Guerra Civil, l'imperi dels Framis es va anar fragmentant. L'espai es va dividir per allotjar-hi noves empreses i altres activitats industrials, però el Poblenou industrial estava en decadència, i cap a finals del segle XX la degradació era molt evident.

UN ABANS I UN DESPRÉS

El 2009 va arribar la salvació: un projecte per transformar l'espai en un museu sense perdre el valor històric de l'edifici central. Jordi Badia, de l'estudi BAAS d'arquitectura, va rehabilitar dues de les tres naus originals i va substituir la tercera, que estava molt malmesa, per una nova edificació. Els tres espais,

més la vella xemeneia de grans dimensions, formen des de llavors una plaça molt àmplia que acull les instal·lacions del Museu de Pintura Contemporània Can Framis, on s'exposen al voltant de 300 obres des dels anys 60 fins a l'actualitat i que pertanyen a diversos artistes nascuts o residents a Catalunya. A banda, a l'Espai A0 de Can Framis se celebren exposicions temporals.

El museu, amb les seves parts de formigó bast, els maons a la vista i les finestres tapiades, tot cobert amb pintura grisa, vol representar el pas del temps i mostrar l'evolució de l'espai des de la fàbrica de llana del segle XIX fins al museu d'art contemporani del XXI. I al voltant, els jardins de Miquel Martí i Pol ofereixen una mica de pau i tranquil·litat en ple centre neuràlgic del 22@.

Sant Andreu

Una cocteleria molt indiana

Un dels petits secrets que amaga Sant Andreu és Villa Jazmines, una torre colonial situada a l'encreuament entre els carrers de Pinar del Río i de Francesc Tàrraga, al barri dels Indians. És un record molt ben conservat dels indians a Sant Andreu i un exemple notable de supervivència arquitectònica.

INDIANS A SANT ANDREU

Els indians és el nom que tenien els aventurers i comerciants catalans de finals del segle XIX i principis del XX que tornaven a casa després d'haver passat molts anys a les colònies espanyoles. Havien emigrat pobres i tornaven rics. En arribar, construïen grans mansions, vestien amb elegància i fins i tot actuaven com a mecenes i patrocinadors, cosa que els va fer molt populars a l'època. Aquelles cases d'indians que van construir són un molt bon exemple de la millor arquitectura d'aquells anys.

L'arquitecte Ferran Tarragó va projectar Villa Jazmines l'any 1920 per encàrrec d'un d'aquests indians, José Racionero Torres. Tot i que des dels anys 50 i fins al 1987 va allotjar l'escola Ferton, la casa encara conserva la seva aparença, amb una gran torre central, un antic mirador i les palmeres del jardí. Actualment, acull una cocteleria tan popular que ha prestat el seu propi nom a la casa: la Torre Rosa.

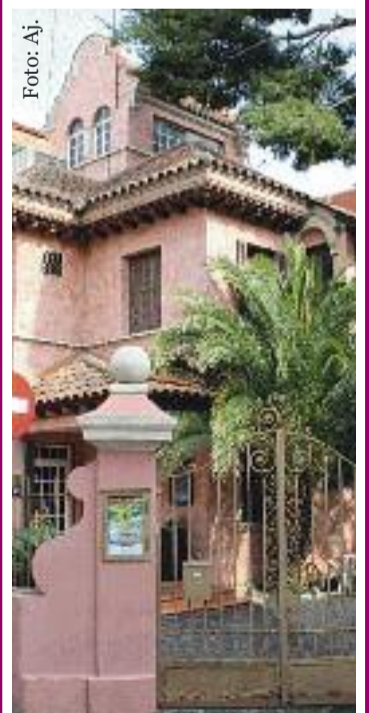

Foto: Aj.

La Masia de Can Fargues: fortalesa, casa de camp i escola de música

Foto: Ajuntament

HORTA - GUINARDÓ/ La Masia de Can Fargues forma part del paisatge d'Horta des del segle XII. El primer record que en conservem és el d'una torre defensiva que devia protegir el territori d'algun senyor feudal que desconeixem. Sí que sabem que al segle XIII passa a mans de la família de Josep Maria Pujol, que a poc a poc i al llarg de diverses generacions transforma aquella fortalesa militar en un important nucli agrícola que agrupava diverses edificacions i comprenia tot l'espai que avui ocupa el Parc del Guinardó.

Fins al segle XIX, Can Fargues era una casa de camp de manual, amb una residència principal, de dues plantes i unes golfes, casa de masovers i tots els serveis necessaris per a una masia: l'era, el paller, una bassa d'aigua, una capella i un celler.

El nom actual de l'emplaçament prové de Pere Fargas i la seva dona, Montserrat de Casanovas. Ella va adquirir la propietat a principis del segle XX i hi va viure fins a la seva mort, el 1948. La família va mantenir-ne el control fins que els hereus van vendre la propietat a l'empresa Unicompta el 1997.

Quan els veïns van saber els plans que la immobiliària tenia per a la masia es van mobilitzar per salvar-la. L'any 2009 van aconseguir que l'Ajuntament l'expropiés i que la Generalitat declarés la masia Bé Cultural d'Interès Nacional. Finalment, l'any 2012 es va acordar delimitar l'entorn per protegir l'edifici de qualsevol agressió. Avui, l'edifici principal de Can Fargues, la masia, allotja l'Escola Municipal de Música d'Horta-Guinardó.

Els Premis Comerç reconeixen els millors establiments

GUARDONS ▶ Les Drassanes Reials van acollir el passat 9 de novembre la cerimònia de lliurament de la 23a edició dels Premis Comerç, que reconeixen els millors establiments comercials de la ciutat durant l'any 2022, i els Premis Mercats, que enguany arriben a la seva 11a edició. L'acte va comptar amb la presència de Jaume Collboni, primer tinent d'alcalde; Montserrat Ballarín, regidora de Comerç, i també de nombrosos representants de les associacions, eixos comercials i mercats municipals de la ciutat.

Els premis reconeixen els professionals en tota mena de categories, com per exemple a la proximitat i la innovació. Aquest premi el va guanyar la Drogueria Rovira per ser "un referent en l'especialització dels productes, en la qualitat de l'assessorament personalitzat i en el bon tracte cap al client". El Premi al Comerç Innovador va ser per al Labar-Laundry Bar, perquè "ofereixen un espai agradable i aco-

Els premis reconeixen el comerç local. Foto: Twitter (@BCN_Comerc)

llidor on els usuaris poden desenvolupar altres activitats d'oci o laborals mentre esperen que acabi el cicle de rentatge de les seves peces de roba".

Pel que fa al Premi al comerç sostenible, va recaure en Yes Future Positive Supermarket. I el primer Premi al Comerç Emblemàtic entregat pel jurat va

anar a parar a la Granja Viader. També es va concedir un premi a la tasca de contribució a la promoció, innovació i coneixement del comerç de la ciutat, que va ser per a la Fundació Barcelona Comerç. I el darrer premi va ser als mercats de Barcelona, que va recaure en la Fruteria Moreno, del Mercat del Carmel.

Nadal | Tot a punt per a l'encesa de llums

L'encesa dels llums de Nadal es farà el pròxim 24 de novembre en un acte a la plaça Major, al barri de la Guineueta. Començarà amb un espectacle anomenat *Anys llum* i tot seguit es farà l'encesa oficial.

La Mostra Comerç de l'Eix Sants les Corts escalfa motors

ENTITATS ▶ Els comerciants de l'Eix Sants les Corts ja ho tenen gairebé tot a punt per a una nova edició de la Mostra de Comerç. Serà a Joan Güell on es planteja, com diu el seu eslògan, un "viatge pels comerços de l'eix".

Serà el pròxim 26 de novembre, dos dies després de l'encesa de llums de Nadal de la ciutat, per "donar molta energia als comerços", afirma l'entitat.

La Mostra serà una bona oportunitat per comprar regals de Nadal i de Reis als establiments locals del barri.

En l'edició d'enguany hi tornarà a haver el tast de paelles. A més, hi haurà una exposició fotogràfica, jocs a la piscina de boles pels més petits amb premis i un concurs de preguntes. I també hi haurà actuacions, balls i tallers en una jornada completa.

El Mercat de Pedralbes torna el pròxim 27 de novembre

NADAL ▶ El pròxim 27 de novembre l'Associació de Veïns i Veïnes de Pedralbes organitzarà la dotzena edició del seu tradicional Mercat solidari de Nadal a la plaça del Monestir. Serà, novament, l'acte que doni el tret de sortida a les celebracions nadalenques amb una jornada festiva i solidària.

El mercat es podrà visitar de 10 a 17 h i tindrà un total de 60 parades entre artesans, para-

distes i associacions benèfiques de diferents àmbits que faran acte de presència, com per exemple Càritas o la Fundació Sant Joan de Déu.

El 100% dels beneficis d'aquest mercat seran per a entitats socials i ONG. I a més de l'oferta de paradistes, la fira també oferirà una zona de gastronomia, música i un concurs infantil de dibuix per arrodonir una jornada completa.

territori línia

36 municipis
metropolitans

periodisme de proximitat

línia

liniatarxa.cat   grup comunicació21   el diari metropolità

Es gradua la segona promoció d'universitaris del programa Beques Joves Talents d'Aigües de Barcelona i la CONFAVC

Aigües de Barcelona i la Confederació d'Associacions Veïnals de Catalunya (CONFAVC) han celebrat aquesta tarda la **graduació de la segona promoció de cinc persones del programa Beques Joves Talents**, en un acte a l'Àgora del Museu de les Aigües. Iniciat el 2016, el programa té actualment 21 alumnes becats cursant estudis en universitats públiques catalanes, com ara la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i la Universitat de Barcelona (UB).

Felipe Campos, conseller delegat d'Aigües de Barcelona, ha remarcat en la seva intervenció a l'acte "el valor de les aliances amb entitats com la CONFAVC", per fer realitat iniciatives com el programa Beques Joves Talents, "amb el qual volem facilitar l'accés a la universitat de joves brillants, independentment dels recursos que tinguin". A més, ha afegit que "per Aigües de Barcelona, l'acció social i el compromís amb les persones són eixos fonamentals de la nostra activitat. Amb programes com aquest, volem contribuir a una societat més equitativa i sostenible, on es promogui la igualtat d'oportunitats, i això ho

Foto de grup de la segona promoció del programa Beques Joves Talents (Aigües de Barcelona)

fem a través de la col·laboració amb les entitats del territori, en aquest cas, la CONFAVC". Felipe Campos ha animat les cinc persones graduades "a convertir aquesta experiència en una plataforma de llançament al mercat laboral, per això és important interactuar en el programa Alumni, per tal d'accedir a oportunitats de treball".

L'acte ha comptat amb les intervencions de **Jordi Giró**, president de la CONFAVC, i **Mohamed El Amrani**, responsable de projectes de la cooperativa Suara, i ha finalitzat amb una taula rodona moderada per **Meritxell Farré**, directora d'Acció Social i Participació d'Aigües de

Barcelona, amb la participació de les cinc persones becades: **Zepi Lin**, graduat en Enginyeria Mecànica; **Oumayya Aliou**, graduada en Enginyeria Química; **Oumaima Seddik**, graduada en Psicologia; **Anggie Rizo**, graduada en Física, i **Oussama Ben El Fassi**, graduat en Enginyeria de Tecnologies i Serveis de Telecomunicació. Totes elles han explicat la seva experiència durant la carrera, destacant la importància d'haver obtingut la beca per cursar els estudis amb els quals somiaven i obrir les portes del seu futur professional.

Les persones, al centre
L'objectiu principal d'aquest programa és **acompanyar joves**

acadèmicament brillants amb recursos econòmics limitats perquè puguin dur a terme estudis universitaris, fomentant, d'aquesta manera, la inclusió i equitat en l'educació. Els estudiants adherits al programa reben una beca que cobreix, per cada curs durant tota la carrera, l'import de la matrícula i 1500 euros per a despeses relacionades amb els estudis. A més, un dels aspectes diferenciadors del programa és que els joves tenen un acompanyament especialitzat al llarg de tots els estudis, per afavorir el desenvolupament de les seves competències transversals i l'acostament al món laboral.

Al setembre del 2021 es va graduar la primera promoció de joves, algun dels quals està treballant a Aigües de Barcelona. Aquesta iniciativa és un clar repte de futur i progrés, ja que les beques aposten per desenvolupar un futur professional en **campes estratègics** com la transformació digital, la innovació, la sostenibilitat i el desenvolupament social innovador. Les persones participants al programa poden accedir a oportunitats de treball i continuar tenint un grup de referència

La iniciativa, iniciada el 2016, ja ha becat 29 estudiants d'àmbits com la transformació digital, innovació, sostenibilitat i desenvolupament social

en l'acostament al món laboral gràcies al programa Alumni, que fomenta alhora la xarxa de col·laboració entre els participants i el lideratge ètic.

El programa és una mostra del **fem compromís social** i de la voluntat d'Aigües de Barcelona de posar les persones en el centre de la seva activitat. A més, dona resposta als tres eixos fonamentals del pacte social: la **solidaritat**, per garantir la igualtat d'oportunitats; l'**ocupació de qualitat**, que fomenta l'accés a llocs de treball dels estudiants graduats, que han millorat l'ocupabilitat amb aquest programa, i la **reconstrucció verda**, ja que aquest talent ha estat format per liderar la transformació ecològica, digital i de reindustrialització.

Foto: Alberto Lores / PIN Media

EMERGENCIA EN UCRANIA

Miles de personas huyen de sus hogares buscando refugio para salvar sus vidas. La infancia está especialmente desprotegida.

Dona ahora

Cuenta bancaria:
ES69 2100 5731 7202 0041 1957

 **Ayuda
en Acción**

A PROP

consum sostenible i de proximitat

Més de 45.000 assistents al Mercat de Mercats

Fotos: Ajuntament

al salmó i a la tonyina i l'Espai de Consum Responsable i la fundació Espigoladors van il·lustrar els curiosos sobre com n'és de fàcil i necessari reaprofitar el pa que comprem cada dia.

La fira ha posat èmfasi en la cuina de mercat, el reaprofitament dels aliments i la sostenibilitat

Una de les novetats d'aquesta edició, i que va generar molt d'interès, va ser una simulació d'una subhasta de peix. La Confraria de Pescadors de Barcelona va fer una demostració de com funciona una subhasta pública i els visitants van poder sentir-se per un dia peixaters o restauradors de llotja buscant les millors peces.

Una altra novetat va ser la presentació de *Temps de Mercats*, una guia receptari de productes de temporada escrita per Carme Gasull. És un llibre que reivindica "l'exotisme de proximitat", que no és altra cosa que una àmplia gamma de productes molt populars en altres èpoques i que s'estan convertint en aliments exòtics per a les noves generacions. La guia inclou també receptes per a cada estació de l'any i consells sobre cuina sostenible per evitar el malbaratament alimentari.

Mercats

El cap de setmana del 21 al 23 d'octubre va tenir lloc l'onzena edició del Mercat de Mercats, la fira que reivindica aquests espais municipals i que promou la gastronomia de proximitat i sostenible. 45.000 persones van acudir a la plaça de les Glòries Catalanes i van gaudir d'una festa amb molt de menjar, però també amb moltes activitats divulgatives i familiars.

Onze comerciants dels mercats de Barcelona van traslladar la seva parada per un dia a les Glòries per mostrar els seus productes de qualitat i de proximitat als visitants, que van disposar d'una zona de barbacoa i de pícnic on cuinar i menjar els aliments que compraven.

A més, la festa disposava d'un espai familiar on els infants van poder disfrutar de nombroses activitats, sempre relacionades amb la gastronomia i els mercats.

En aquesta edició, la fira ha posat èmfasi en la sostenibilitat i el reaprofitament alimentari, que han sigut el tema central de les ponències, els *showcooking*s, els tasts i les presentacions que es van portar a terme al llarg del cap de setmana.

El xef Rafuel va defensar la cuina de mercat com la més sostenible, Anjalina Chugani va mostrar com es poden reaprofitar els llegums, Hung Fai va ensenyar als assistents a treure el màxim partit

Els bars dels mercats se sumen al Cafè Solidari de Sant Joan de Déu

Solidaritat

Més de 400 bars de l'àrea metropolitana de Barcelona han participat en la campanya del Cafè Solidari Sant Joan de Déu. Del 21 al 30 d'octubre els establiments han contribuït a conscienciar els clients sobre la soledat i han recollit fons per millorar la vida de les persones que la pateixen. El lema era: que tothom tingui algú amb qui fer un cafè.

En la campanya també han participat alguns bars dels mercats municipals, com el de Galvany (Cafés Caracas, El cafè del Galvany-El Rebot), el de Sarrià (Bar del Mercat de Sarrià), el de l'Estrella (Bar Estrella), el de l'Abaceria (Bar Cal Mingo y Loli) o el de les Corts (Visuara).

La soledat no desitjada afecta cada cop més persones a la ciutat i la campanya ha volgut abordar la qüestió en un dels espais més adequats, els bars i les cafeteries, que són els llocs on les persones solitàries van a cercar una mica de caliu.

Associem la soledat a la gent gran, però és un problema que afecta moltes més persones. L'Enquesta Òmnibus 2022 revela que 70.000 persones a Barcelona se senten soles freqüentment. Però, a més, el 22% dels infants o el 32% dels joves també se senten així de tant en tant.

L'Hospital de Sant Joan de Déu promou teràpies complementàries que són la clau per trencar el sentiment de soledat no desitjada i oferir la companyia que necessiten aquestes persones.

Foto: Sant Joan de Déu

consum sostenible i de proximitat

Reducció de l'horari dels llums de Nadal per estalviar

Nadal

En virtut del compromís global per estalviar energia, l'Ajuntament i les patronals del comerç i la restauració han acordat una reducció de 42 hores de l'enllumenat nadalenc a Barcelona. La regidora de Comerç, Mercats i Consum, Montserrat Ballarín, ha destacat que, "en el context de crisi energètica que estem vivint actualment, és essencial prendre mesures d'estalvi en l'enllumenat nadalenc, tenint en compte que aquesta iniciativa és molt necessària per al sector comercial, un dels que més està patint la crisi econòmica".

Precisament, per intentar conciliar ambdós compromisos, amb l'estalvi i amb el comerç, Ballarín remarca que s'ha "apostat per mantenir l'enllumenat però reduir els hora-

ris d'encesa, cosa que permet reduir el consum energètic i mantenir alhora l'esperit nadalenc als carrers".

Paral·lelament, i també per contribuir a la causa, l'Ajuntament garanteix que el 100% de bombetes seran LED, que tenen un consum energètic inferior a l'habitual.

ENCESA DE LLUMS

La campanya començarà el 24 de novembre a les 18.30 h i s'allargarà fins al 6 de gener. Els horaris d'encesa variaran segons el dia de la setmana. De diumenge a dijous s'encendran de 17.30 a 22 h. Divendres i dissabtes, de 17.30 a 23 h. El 31 de desembre i el 5 de gener, excepcionalment, l'horari s'allargarà fins a la 1 de la matinada. I el 24 de novembre, el dia de la inauguració, es mantindran enceses fins a les 24 h.

D'altra banda, el decret que contempla i regula aquesta reducció horària també condiciona el calendari i l'horari d'encesa a les possibles limitacions que es poguessin acordar des d'altres administracions públiques en cas d'emergència. Si això succeís, l'enllumenat de Barcelona es podria adaptar a les necessitats de forma automàtica.

L'Ajuntament també ha volgut recordar que, al marge dels llums instal·lats directament, el consistori finança el 75% de l'enllumenat que depèn de les associacions de veïns o comerciants. Les entitats que vulguin accedir a aquestes ajudes poden sol·licitar una subvenció o bé demanar al mateix Ajuntament que contracti i instal·li la il·luminació d'una zona determinada i abonar posteriorment el 25% de la factura corresponent a l'entitat.

EN PRIMERA PERSONA

"Part de l'èxit és que hi ha un comerç molt especialitzat"

Carlos Del Río

Centre de dia Vincles (Eix Comercial Fort Pienc)

L'Eix Comercial Fort Pienc en prepara una de ben grossa. Ens ho explica en Carlos Del Río, propietari del Centre de dia Vincles (Casp, 104) i president de l'Eix. Reivindica l'especialització, però cal treballar molt més les qüestions d'identitat.

Quines perspectives hi ha per al comerç al Fort Pienc?

Encara estem en una inèrcia que perdura des de l'obertura de mesures postcovid i l'arribada del turisme. Tot plegat és un context positiu quant a activitat, però no tant quant a rendiment.

Quin és el vostre punt fort?

Part de l'èxit del nostre barri, i s'ha vist durant la pandèmia, és que hi ha un comerç molt especialitzat. Hi ha persones que fan coses molt concretes, o que les fan molt bé, com l'atenció al client, que és molt professional.

I què podeu millorar?

Estem treballant en una campanya d'envergadura i que es preveu que tindrà molt d'èxit. Té l'objectiu de generar identitat de barri. Actualment n'hi ha, però no té res a veure amb la que hi pot haver en barris com Sants o el Poblenou, per exemple.

I l'Ajuntament, en què pot contribuir a la causa?

La queixa més recurrent al nostre barri és la neteja. És molt deficient quant a reg, quant a recollida de residus als comerciants, quant a la recollida després d'esdeveniments especials... Una mica desastrós, la veritat.

Foto: Ajuntament

Barcelona busca comerciants per dinamitzar els barris

Foto: Ajuntament

Negocis

L'Ajuntament ha posat en marxa dues convocatòries per captar projectes per a 36 locals municipals de planta baixa, 9 d'ells a Ciutat Vella. El consistori ofereix un lloguer per sota de mercat, entre un 30 i un 50% més barat, i altres condicions avantatjoses amb l'objectiu de reactivar econòmicament locals tancats i dinamitzar els barris.

La convocatòria general ofereix, d'una banda, 23 locals per sota dels 400 m², i, de l'altra, 4 locals grans, d'entre 400 i 1.000 m². En funció del tipus de negoci i de les necessitats del projecte es pot optar a uns o als altres, sempre amb preu públic i amb contractes d'un màxim de 10 anys de durada.

Les sol·licituds es poden presentar fins al 20 de gener de 2023 i els locals es poden visitar virtualment, i també en persona, abans de prendre cap decisió. Podeu informar-vos sobre la documentació necessària, les adreces i les visites al correu xarxalocals@bcn.cat.

NEGOCIS VIABLES I POSITIUS

Quant als requisits, es demana una declaració responsable que acrediti la solvència del sol·licitant i una oferta tècnica amb els detalls. Els criteris generals per valorar les propostes són la viabilitat del negoci i que tingui un impacte positiu en l'entorn, tant en l'àmbit econòmic com en el social, perquè també hi ha una convocatòria adreçada a projectes culturals. Igualment, es valorarà que el negoci estigui en situació de pressió immobiliària.

Les aventures de Jonel Palou

» Format al CE Laietà, va jugar set anys a Dinamarca, sis a l'Stevnsgade, amb qui va pujar a Primera
 » «Al CB Roser som molt competitiu i capaços del millor si estem al 100%», destaca el barceloní

Toni Delgado
LES CORTS

“Força jugadors del Barça, almenys els de la meua generació, vivíem en una bombolla i pensàvem que si no arribàvem al primer equip, no hi havia cap altre destí prou atractiu i que era millor deixar el bàsquet”, reconeix Jonel Palou (Barcelona, 1988), aler pivot del CB Roser. El temps i les experiències li van fer canviar la mirada: “Realment érem xavals de 18 anys amb molt marge de millora. No només pots jugar a la Lliga ACB. També hi ha altres països”.

A Dinamarca Palou va competir set anys. Un mes al Sisu, d'on va marxar perquè no ho podia compaginar amb els es-

“Força jugadors del Barça, almenys els de la meua generació, vivíem en una bombolla”, diu

tudis, i sis cursos a l'Stevnsgade, una entitat de barri amb qui va créixer de la mà: “Vam pujar de la Segona Divisió a Primera i ens vam consolidar. És un club que m'estimo moltíssim”. El seu últim curs va jugar al Falcon, de Segona.

COPENHAGUE

Sempre va viure a la capital, Copenhague, potser la seva ciutat favorita: “És preciosa, tranquil·la i segura, i encaixa molt

amb la meua manera de viure”. Li encanta que no calgui lligar les bicis al carrer, que el metro no tingui barreres, el seu aire “net i pur” i les esplanades verdes silencioses. “Copenhague et porta a una altra dimensió. Aquí hi ha més vida fora de casa”, afegeix.

ELS INICIS

La seva història amb el bàsquet va començar al CE Laietà, el degà d'aquest esport i gràcies a l'amor del seu germà gran per la cistella. “Jo jugava a tennis, que m'encantava, i a hoquei, que no em feia el pes, i vaig continuar els passos del Guillem”, confessa el cortsenc, que abans de jugar a les categories inferiors del Barça va passar pel CB Cornellà, on també va competir al júnior B.

MOMENTS COMPLICATS

El seu primer any de sènior va tornar al CE Laietà i després va fitxar pel CB Montcada, “un equip punter de la Lliga EBA i ple de jugadors molt contrastats” que es va desfer després del curs 2007-2008. L'entitat acabaria desapareixent més tard. El mateix destí que el seu següent destí, la UB Sabadell de Miguel López, que per la crisi es va quedar sense pressupost el gener de 2009. “Ens entrenàvem quasi cada dia i molts jugadors vam decidir plegar perquè els viatges suposaven una despesa important”, recorda.

LA TRUCADA DE REYNÉS

Dos dies després va rebre la trucada per anar al CB Ciuta-

Jonel Palou, aler pivot del CB Roser. Foto: Bàrbara Serna

della de Tisi [Patricio] Reynés, que es va assabentar de la situació del club: “Va ser una experiència molt bonica perquè vaig poder veure com era la vida de jugador professional entrenant-me fort matí i tarda,

i viure a Menorca, un lloc magnífic. Increïble! És realment un paradís!”.

En els seus dos cursos al CB Mollet, a Lliga EBA, va ser un dels joves en un equip amb molts jugadors de llarg recor-

regut. “M'encantava el grup humà i esportiu, el club, la pista, una de les millors de Catalunya, i la grada, sempre al peu del canó”, recorda aquest poliglòt que parla català, castellà, anglès, francès i danès.

L'últim any abans de marxar a Dinamarca, Palou va fitxar per la Unió Esportiva Sant Cugat de David Lizano i després de l'aventura danesa va incorpo-

“Va ser una llàstima no poder acabar el curs amb l'UBSA per la pandèmia”, lamenta

rar-se a la Unió Bàsquet Sant Adrià (UBSA) de Mario Lousame, el seu segon entrenador a Mollet: “Va ser una llàstima no poder acabar el curs per la pandèmia. És un club amb molts equips i persones que s'hi deixen l'ànima”.

UN MISSATGE

Ara se sent un “privilegiat” per jugar en una entitat com el CB Roser: “Som un equip molt competitiu que és capaç del millor sempre quan estem al 100%. Tenim bons horaris, som al centre de Barcelona i a l'Estació del Nord”. “Les instal·lacions són maques... Aprofito per comentar, per si algun regidor o regidora ens llegeix, que a veure si hi fiquen parquet... Si no és així, no podré allargar gaire més la meua vida esportiva”, conclou, divertit i reivindicatiu, Palou.

**Lliga per a la protecció
 d'animals i plantes
 de Barcelona**

Els Nostres Horaris:

De dilluns a divendres:

Zona Gats - De 10:00h a 15:30h

Zona Gossos - De 10:00h a 17:30h

Caps de setmana

i festius:

De 10:00h a 13:00h

C/ Guarda Antón, 10 08035 - Barcelona
 Tel.: 934 170 124

www.protectorabcn.es
 info@protectorabcn.es

Hotels que són autèntiques joies
Coneix l'Especialització Monument

B^{HH}
 Gremi d'Hotels de Barcelona

espai línia

Girona, 52
 Dreta de l'Eixample

Entrada lliure
 9:00h a 20:00h de dilluns a dijous
 9:00h a 14:00h els divendres

Apuntament de Barcelona

No hi donis més voltes.
Millors assegurances a millors preus a Fénix Directo

TERCERS
 des de **200€**

des de 246€   des de 214€   des de 246€   des de 208€

Citroën DS4-1.6 VTI 120 Design SP 120CV.
 Preu anual orientatiu amb bonificació.

Truca al
902 44 76 44

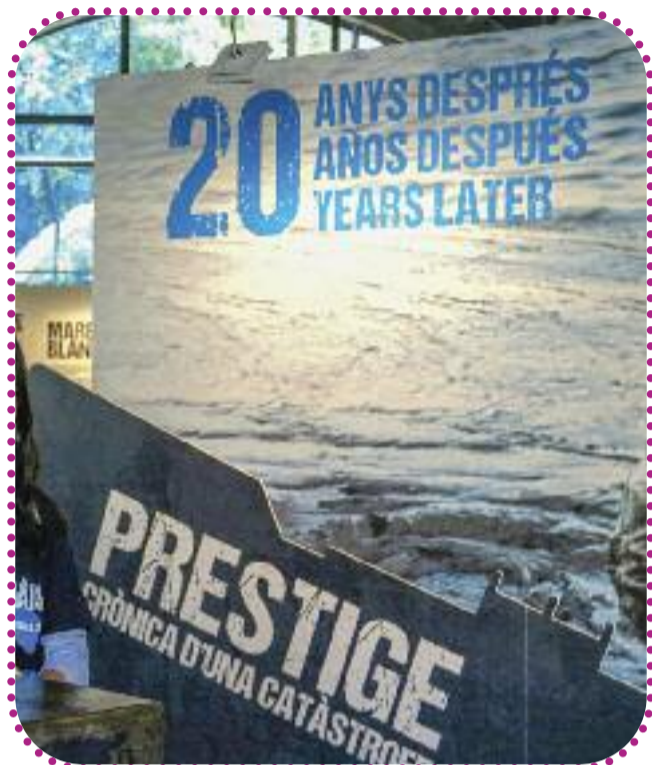
FÉNIX DIRECTO

Segur que sí

f   t   You Tube

No t'ho perdís

Foto: Pau Cortina/ACN

20 anys del Prestige

El Museu Marítim de Barcelona recorda la catàstrofe del Prestige vint anys després dels fets amb una exposició inaugurada el passat dia 10 i que es podrà visitar de forma gratuïta fins al juny del 2023. La mostra repassa el pitjor desastre ecològic que ha tingut lloc a l'Estat i tot el que l'envolta: les causes, les conseqüències ambientals (l'accident va provocar el vessament de 63.000 tones de fuel), el paper del govern del Partit Popular i la indignació ciutadana, de la qual van sorgir la plataforma *Nunca mais* i el moviment Marea Blanca per netejar el *chapapote*.

Famosos

De fer una versió viral del *Work* de Rihanna al seu poble a guanyar el premi MTV Europe Music Awards (EMA) a millor artista espanyola. La carrera d'Alba Farelo (Vilassar de Mar, 1997), més coneguda amb el nom artístic de Bad Gyal, va començar el 2016 i des d'aleshores ha estat constantment *in crescendo*. El passat 13 de novembre va fer un pas més: es va coronar com a millor artista de tot l'Estat espanyol per davant de quatre rivals molt durs: ni més ni menys que Rosalía, Quevedo (no l'enemic de Góngora, sinó l'interpret de la cançó de l'estiu, *Quédate*), Fito & Fitipaldis i Dani Fernández. Per algun motiu ella s'autodefineix com el *pussy k mana*.

La fitxa

QUI ÉS?

B A D G Y A L

ÉS FAMOSA PER...

Ser una artista urbana de moda

Traspassa fronteres, omple concerts i sona en discoteques

QUÈ HA FET?

Guanyar un premi a millor artista espanyola

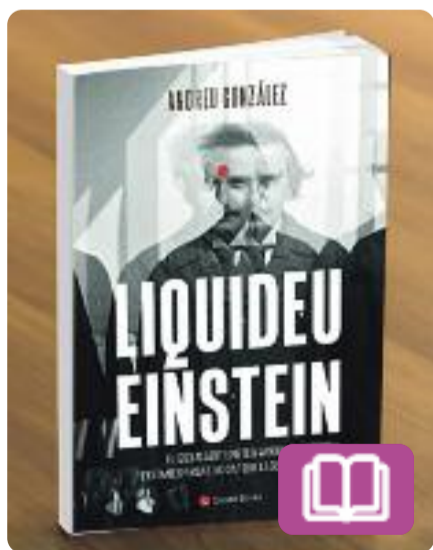
Ha rebut el reconeixement dels MTV europeus 2022

A LES XARXES...

Fans orgullosos

La legió de seguidors de la cantant ha celebrat el guardó

Llibres

Liquideu Einstein
Andreu González

El 1923, Albert Einstein, aleshores ja el científic més destacat del planeta, va visitar Catalunya per impartir diverses conferències. Però no era estimat ni reconegut per tothom. A Alemanya, alguns sectors no volien que un jueu (a més, pacifista) fos la figura capdavantera de la seva comunitat científica. Per això van planejar liquidar-lo. A Barcelona.

Teatre

Tocar mare
Marta Barceló

Esperança, una dona prejubilada alegre i animosa, i Empar, la jove directora d'una productora audiovisual, conformen una atípica família que es veu trastocada per un fet inesperat. Les dues dones hauran de fer un viatge pels records compartits més divertits i per les vivències personals més dures.

A la Sala Beckett de Barcelona.

Música

Deseembre
La Ludwig Band

Els mateixos ho diuen: *Deseembre* (The Indian Runners) és el nou "disc" de la Ludwig Band. Entre cometes, sí, "perquè és ben curt", ha explicat el grup a través de les xarxes socials. Només compta amb quatre cançons, però és que el grup no volia "acabar aquest any mogut en blanc". A més, es tracta d'un disc exclusivament digital del qual no hi haurà gira.

Pelis i sèries

Vasil
Avelina Prat

En Vasil és intel·ligent, carismàtic i un número 1 jugant al *bridge* i als escacs, però dorm al carrer des que va arribar de Bulgària. L'Alfredo, un arquitecte jubilat, l'acull a casa seva durant un temps davant la mirada atònita de la seva filla Luisa. Malgrat les seves diferències, en Vasil aconseguirà trencar les barreres construïdes per l'Alfredo.

ESTILS DE VIDA

La menopausa no és el final

Foto: Pixabay

i SALUT

El 90% de les dones amb menopausa pateixen sufocaments, sequedat o dolor articular. La manca de desig sexual també n'és una altra conseqüència. Tots aquests símptomes són normals a partir dels 50 anys, i fins i tot dels 45 en els casos precoços. Però patir la menopausa no vol dir que s'acabi el món. Més aviat en comença un altre de diferent. Potser toca cuidar-se més en alguns aspectes, però, si ho fem, podem tenir una qualitat de vida extraordinària. Llavors, què és el que hem de fer?

Podríem començar per mantenir una dieta equilibrada rica en calci i evitar el sobrepès. Això ja ho hauríem de fer sempre, però durant la menopausa encara és més important. En el paquet de bàsics hi afegiríem activitat física moderada i evitar hàbits tòxics, més o menys els de sempre: tabac, alcohol i, atenció, sedentarisme, que també és un hàbit tòxic.

Algunes malalties poden agreujar-se en el context de la menopausa. Per això hem d'anticipar-nos, ara més que mai, a les malalties cardiovasculars, el càncer de mama o l'osteoporosi. En general, cal participar en les campanyes de diagnòstic precoç que ens recomanarà el metge.

Les claus.....

VIDA SANA

Els hàbits saludables són sempre necessaris, però ho són especialment quan arriba la menopausa

VICIS

Els justos. El tabac i l'alcohol s'han de consumir amb moderació. Quant al sedentarisme, consum 0

PREVENCIÓ

Més important que mai. Cal avançar-se als problemes cardiovasculars, el càncer de mama o l'osteoporosi

ACTITUD

No perdeu la vitalitat ni l'optimisme. Mantingueu les relacions socials i gaudiu de la vida. És el millor consell

Foto: Freepik

NECESSITEM ALIMENTS BÀSICS PER CONTRIBUIR A L'ALIMENTACIÓ DE MÉS DE 163 MIL PERSONES

Col·labora
bancdelsaliments.org

Tenim cura de
qui tu més estimes
com tu més
t'estimes.

ELS NOSTRES VALORS

CONFIANÇA

Creiem en els altres.
Volem estar oberts i compartir
de manera espontània.

ACTITUD POSITIVA

Valorem cada individu.
Sabem relativitzar, somriure i
prendre'ns la vida positivament.

MILLORA CONTÍNUA

Procurem constantment avançar,
innovar i aprendre de l'experiència.

BENEVOLENCIA

Acompanyem els nostres residents,
els escoltem i els donem suport
en qualsevol circumstància.

SATISFACCIÓ DELS RESIDENTS

El nostre objectiu sempre serà el benestar
dels nostres residents en el dia a dia.

109 llits

Jardins exteriors

Pàrquing

Cuina interna

Perruqueria

Rehabilitació

Sala Snoezelen

10 places de
centre de dia

Servei sanitari
continuat

Sala d'estar

Carrer Nabzalet 16, 08035 Barcelona

93 434 30 95

tsocial@santgenis.emera-group.es
www.emera-group.es